

Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo, Centrala: (033) 66 36 30; 27 81 00

Број: 101-16-1-555-5/13
Сарајево, 29.03.2013. године

03.04.2013

01.16-1-441/13

S

**Парламентарна скупштина БиХ
Представнички дом БиХ
Колегиј**

**Предмет: Финансијски извјештаји Централне банке Босне и Херцеговине
за 2012. годину**

Поштована госпођо,

у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине (одредбама чланова 61. и 64.) у прилогу вам достављамо Финансијске извјештаје Централне банке Босне и Херцеговине за 2012. годину, у форми прописаној Међународним стандардима финансијског извјештавања ("МСФИ") и овјерене од стране спољних ревизора KPMG B-H d.o.o. Сарајево и KPMG Бугарска.

Са задовољством вас обавјештавамо да је Централна банка Босне и Херцеговине у 2012. години забиљежила позитиван финансијски резултат, изражен кроз нето добит у износу од 34.134.036,29 КМ.

На основу одредаба члана 27. Закона о Централној банци Босне и Херцеговине и Одлуке Управног вијећа Банке од 29.03.2013. године, 60% остварене добити за 2012. годину у износу од 20.480.421,77 КМ биће уплаћено на одговарајући депозитни рачун Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине.

С поштовањем,

Гувернер
др Кемал Козарић

**ЦЕНТРАЛНА БАНКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ
ЗА ГОДИНУ КОЈА ЈЕ ЗАВРШИЛА
31. ДЕЦЕМБРА 2012.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Финансијски извјештаји за годину која је завршила 31. децембра 2012.

	Садржај
	Страна
Одговорност Управе и Управног вијећа за припрему и одобравање годишњих финансијских извјештаја	1
Извјештај независног ревизора	2
Финансијски извјештаји	
Биланс успјеха	4
Извјештај о свеобухватној добити	5
Биланс стања	6
Извјештај о промјенама у капиталу и резервама	7
Извјештај о новчаним токовима	9
Напомене уз финансијске извјештаје	10 - 50

Одговорност Управе и Управног вијећа за припрему и одобравање годишњих финансијских извјештаја

У складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, Управа је дужна за сваку финансијску годину припремити финансијске извјештаје који пружају истинит и вјеран приказ финансијског положаја Банке, те резултата њезина пословања и новчаног тока, у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања („МСФИ“) које је објавио Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (ОМРС), те је одговорна за вођење одговарајућих рачуноводствених евиденција које у сваком тренутку омогућују припремање финансијских извјештаја. Управа има општу одговорност за подузимање корака који су јој у разумној мјери доступни како би јој омогућили очување имовине Банке, те спречавање и откривање преваре и осталих неправилности.

Управа је одговорна за одабир прикладних рачуноводствених политика које су у складу са важећим законским захтјевима и за њихову досљедну примјену, доношење разумних и разборитих претпоставки и процјена, те припремање финансијских извјештаја по начелу трајности пословања, осим ако је непримјерено претпоставити да ће Банка наставити с пословањем.

Управа је дужна поднијети на одобравање Управном вијећу годишње финансијске извјештаје, а Управно вијеће је дужно да одобри годишње финансијске извјештаје те да их поднесе Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине на усвајање.

Финансијски извјештаји приказани на страницама од 4 до 50 одобрени су од стране Управног вијећа 29. марта 2013. године и, у складу с тим, у наставку потписани у име Банке:

др Кемал Козарић
Гувернер

Извјештај независног ревизора Управном вијећу Централне банке Босне и Херцеговине

Обавили смо ревизију приложених финансијских извјештаја Централне банке Босне и Херцеговине ("Банка"), који се састоје од биланса стања на дан 31. децембра 2012. године, биланса успјеха, извјештаја о свеобухватној добити, извјештаја о промјенама у капиталу и резервама и извјештаја о новчаним токовима за годину која је тада завршила, те напомена које садрже резиме значајних рачуноводствених политика и остала објашњења.

Одговорност Управе за финансијске извјештаје

Управа је одговорна за састављање и објективан приказ ових финансијских извјештаја у складу с Међународним стандардима финансијског извјештавања, те интерне контроле за које Управа утврди да су потребне како би се омогућила припрема финансијских извјештаја без материјално значајних грешака које могу настати као посљедица преваре или погрешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност изразити мишљење о овим финансијским извјештајима на основу наше ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним ревизијским стандардима који налажу придржавање етичких правила те планирање и провођење ревизије како би се с разумном мјером сигурности утврдило да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне грешке.

Ревизија укључује провођење процедура у сврху прибављања ревизијских доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор процедура зависи од наше процјене, укључујући и процјену ризика значајних грешака у финансијским извјештајима, које могу настати као посљедица преваре или погрешке. У процјењивању тих ризика, разматрамо интерне контроле релевантне за састављање и објективан приказ финансијских извјештаја које саставља Банка у сврху осмишљавања ревизијских процедура прикладних у постојећим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола Банке. Ревизија исто тако укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика, примјерености рачуноводствених процјена које је дефинисала Управа, као и оцјену укупног приказа финансијских извјештаја.

Увјерени смо да су нам прибављени ревизијски докази довољни те да чине одговарајући основ за потребе изражавања нашег ревизорског мишљења.

Извјештај независног ревизора Управном вијећу Централне банке Босне и Херцеговине (наставак)

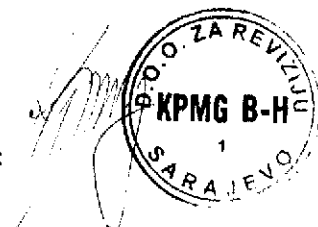
Мишљење

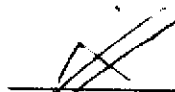
Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји приказују реално и објективно финансијски положај Централне банке Босне и Херцеговине на дан 31. децембра 2012. године, те резултате њеног пословања и новчане токове за годину која је тада завршила у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања.

КПМГ Б-Х д.о.о. за ревизију
Регистровани ревизори
Змаја од Босне 7-7А/III
71000 Сарајево
Босна и Херцеговина

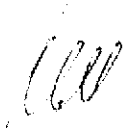
29. март 2013.

За и у име КПМГ Б-Х д.о.о. за ревизију:

Манал Бећирбеговић
Директор

Сенад Пекмеџ
ФБиХ овлаштени ревизор
Број лиценце: 3090044102

Маргарита Голева
Партнер, КПМГ Бугарска

БИЛАНС УСПЈЕХА

за годину која је завршила 31. децембра

У хиљадама КМ	Напомена	2012.	2011.
Приход од камата	18	32.147	56.843
Расход од камата	18	(993)	(18.241)
НЕТО ПРИХОД ОД КАМАТА		31.154	38.602
Приход од провизија и накнада	19	8.441	7.072
Расход од провизија и накнада	19	(389)	(1.217)
НЕТО ПРИХОД ОД ПРОВИЗИЈА И НАКНАДА		8.052	5.855
Нето реализовани добици од продаје финансијске имовине расположиве за продају	20	16.166	990
Нето реализовани добици од продаје монетарног злата	21	11.723	18.085
Нето (губитак) / добитак од курсних разлика	22	(4.526)	11.064
Остали приходи	23	1.819	1.768
ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ		64.388	76.364
Трошкови запослених	24	(16.204)	(17.408)
Административни и остали оперативни трошкови	25	(11.204)	(10.339)
Амортизација		(2.846)	(2.686)
ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ		(30.254)	(30.433)
НЕТО ДОБИТ ЗА ГОДИНУ		34.134	45.931

Напомене на странама од 10 до 50 чине саставни дио ових финансијских извјештаја

ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ДОБИТИ

за годину која је завршила 31. децембра

У хиљадама КМ	Напомена	2012.	2011.
НЕТО ДОБИТ ЗА ГОДИНУ		34.134	45.931
Остала свеобухватна добит	27		
Резерва фер вриједности			
Нето промјена у фер вриједности		42.349	14.404
Нето износ пренешен у биланс успеха		(27.889)	(19.075)
Укупно остала свеобухватна добит		14.460	(4.671)
УКУПНО СВЕОБУХВАТНА ДОБИТ ЗА ГОДИНУ		48.594	41.260

Напомене на странама од 10 до 50 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС СТАЊА

на дан

У хиљадама КМ	Напомена	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
АКТИВА			
Страна валута у готовини	4	133.195	93.608
Депозити код иностраних банака	5	2.334.514	4.385.587
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонд-у		4.525	1.116
Финансијска имовина расположива за продају	6	3.770.039	1.752.940
Монетарно злато	7	158.979	151.283
Улагања која се држе до доспијећа	8	107.317	39.021
Остала актива	9	10.920	5.356
Некретнине, опрема и нематеријална имовина	10	39.443	36.523
Остала улагања	11	27.813	27.813
УКУПНО АКТИВА		6.586.745	6.493.247
ОБАВЕЗЕ, КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ			
Готов новац у оптицају	12	2.747.512	2.645.056
Депозити банака	13	3.040.616	3.192.762
Депозити Владе и осталих депозитара	14	198.876	77.314
Резервисања за обавезе и трошкове	15	869	726
Остале обавезе	16	23.126	29.757
УКУПНО ОБАВЕЗЕ		6.010.999	5.945.615
Уписани капитал		25.000	25.000
Генералне резерве (задржана добит)		493.518	479.864
Остале резерве		31.300	31.300
Резерве фер вриједности		25.928	11.468
Укупно капитал и резерве	17	575.746	547.632
УКУПНО ОБАВЕЗЕ, КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ		6.586.745	6.493.247

Напомене на странама од 10 до 50 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ И РЕЗЕРВАМА

за годину која је завршила 31. децембра 2012. године

У хиљадама КМ	Уписани капитал	Генералне резерве (задржана добит)	Остале резерве	Резерве фер вриједности	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2012.	25.000	479.864	31.300	11.468	547.632
Укупно свеобухватна добит за годину	-	34.134	-	-	34.134
Добит за годину	-	-	-	14.460	14.460
Остала свеобухватна добит	-	-	-	-	-
Укупно свеобухватна добит за годину	-	34.134	-	14.460	48.594
Расподјела добити	-	(20.480)	-	-	(20.480)
Расподјела добити у државни буџет (Напомена 26)	-	(20.480)	-	-	(20.480)
Стање на дан 31. децембра 2012.	25.000	493.518	31.300	25.928	575.746

Расподјела профита Банке врши се у складу са захтјевима Закона о Централној банци Босне и Херцеговине, те се исплаћује након усвајања финансијских извјештаја од стране Управног вијећа Банке. За детаљне погледади Напомену 26.

Напомене на странама од 10 до 50 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ И РЕЗЕРВАМА (наставак)

за годину која је завршила 31. децембра 2011. године

у хиљадама КМ	Уписани капитал	Генералне резерве (задржана добит)	Остале резерве	Резерве фер вриједности	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2011.	25.000	461.492	31.300	16.139	533.931
Укупно свеобухватна добит за годину	-	45.931	-	-	45.931
Добит за годину	-	45.931	-	-	45.931
Остала свеобухватна добит	-	-	-	(4.671)	(4.671)
Укупно свеобухватна добит за годину	-	45.931	-	(4.671)	41.260
Расподјела добити	-	(27.559)	-	-	(27.559)
Расподјела добити у државни буџет (Напомена 26)	-	(27.559)	-	-	(27.559)
Стање на дан 31. децембра 2011.	25.000	479.864	31.300	11.468	547.632

Напомене на странама од 10 до 50 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

за годину која је завршила 31. децембра

Напомена	2012.	2011.
У хиљадама КМ		
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИХ АКТИВНОСТИ		
Добит за годину	34.134	45.931
Усклађења:		
Амортизација	2.846	2.686
Нето реализовани (добити) од продаје финансијске имовине расположиве за продају	(16.166)	(990)
Нето реализовани (добити) од продаје монетарног злата	(11.723)	(18.085)
Нето губитак / (добитак) од курсних разлика на монетарно злато	865	(9.823)
Приходи од донација	(75)	(96)
Резервисања за обавезе и трошкове	254	174
Отпис и отуђење некретнина и опреме	42	54
Нето новчани токови од оперативних активности прије промјена на пословној имовини и обавезама	10.177	19.851
Промијене на пословној имовини и обавезама		
Смањење депозита код иностраних банака	275.460	374.046
(Повећање) остале активе	(5.594)	(367)
Повећање готовог новца у оптицају	102.456	147.555
(Смањење) депозита	(30.584)	(201.974)
Промијене у донацијама	184	-
Повећање / (смањење) осталих обавеза	339	(304)
Исплата отпремнина	(111)	(103)
Нето новац од оперативних активности	352.327	338.704
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИЈСКИХ АКТИВНОСТИ		
Куповина некретнина, опреме и нематеријалне имовине	(5.808)	(3.025)
Приход од продаје финансијске имовине расположиве за продају	2.504.338	1.614.511
Повећање финансијске имовине расположиве за продају	(4.486.290)	(458.105)
Приход од продаје монетарног злата	164.905	432.407
Повећање монетарног злата	(166.264)	(497.698)
Приход од улагања која се држе до доспијећа	39.117	743.215
Повећање улагања која се држе до доспијећа	(107.413)	(401.380)
Нето новац од инвестицијских активности	(2.057.415)	1.429.925
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ		
Расподјела добити у државни буџет	(27.559)	(19.907)
Нето новац од финансијских активности	(27.559)	(19.907)
Нето (смањење) / повећање новца и новчаних еквивалената	(1.732.647)	1.748.722
Новац и новчани еквиваленти на дан 1. јануара	4.165.976	2.417.254
Новац и новчани еквиваленти на дан 31. децембра	2.433.329	4.165.976

Напомене на странама од 10 до 50 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

1. Основне информације

Централна банка Босне и Херцеговине ("Банка") основана је у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине („БиХ“) 20. јуна 1997. године, сагласно Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини.

Централна банка Босне и Херцеговине је почела са радом 11. августа 1997. године.

Основни циљеви и задаци Централне банке Босне и Херцеговине јесу:

- да дефинише, усвоји и контролише провођење монетарне политике БиХ путем издавања домаће валуте (конвертибилне марке или "КМ") уз пуно покриће у слободно конвертибилним девизним средствима;
- да држи и управља службеним девизним резервама Банке на сигуран и профитабилан начин;
- да спроводи монетарну политику у складу са Законом о Централној банци БиХ;
- да успостави и одржава одговарајуће платне и обрачунске системе;
- да координира дјелатности агенција за банкарство надлежних за издавање банкарских лиценци и супервизију банака;
- да прима депозите од државних и јавних институција БиХ и депозите од комерцијалних банака;
- да издаје прописе и смјернице за остваривање дјелатности Банке, у складу са Законом о Централној банци БиХ;
- да учествује у раду међународних организација које раде на учвршћивању финансијске и економске стабилности земље;
- да заступа БиХ у међународним организацијама о питањима монетарне политике.

Највиши орган Банке је Управно вијеће које је надлежно за утврђивање монетарне политике и контролу њеног провођења, организацију и стратегију Банке, у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине.

Управу Банке чине гувернер и вицегувернери које именује гувернер уз одобрење Управног вијећа. Управа оперативно руководи пословањем Банке.

У складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине гувернер, уз одобрење Управног вијећа, именује главног интерног ревизора и три замјеника.

Банка послује преко Централног уреда, три главне јединице са сједиштем у Сарајеву, Мостару и Бањој Луци и двије филијале Брчко Дистрикт и Пале, која је под надлежношћу Главне банке Републике Српске Централне банке Босне и Херцеговине Бања Лука.

Током 2012. године, укључујући и период до датума издавања овог извјештаја, чланове Управног вијећа, Управе, Уреда главног интерног ревизора и Ревизорског комитета чине:

Управно вијеће

Др Кемал Козарић	предсједавајући
Др Фикрет Чаушевић	члан
др Миленко Крајишник	члан
др Жељко Шаин	члан
др Васил Жарковић	члан

Управа

др Кемал Козарић	гувернер
Фериха Имамовић	вицегувернер (до 31. децембра 2012)
мр Анкица Колобарић	вицегувернер (до 30. новембра 2012.)
мр Ернадина Бајровић	вицегувернер (од 1. јануара 2013.)
др Радомир Божић	вицегувернер

Уред главног интерног ревизора

др Драган Кулина	главни интерни ревизор
Јасмина Новалија	замјеник главног интерног ревизора
Ангела Медих	замјеник главног интерног ревизора
Кристиња Тошовић	замјеник главног интерног ревизора

Ревизорски комитет

др Мила Гаџић	члан
Гордана Ковић	члан
Касим Омићевић	члан (до 11. августа 2012.)
др Сеад Кресо	члан (од 11. августа 2012.)

2. Основа за припрему

2.1. Изјава о усклађености

Финансијски извјештаји Банке припремљени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања ("МСФИ"), објављеним од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("ОМРС").

Финансијски извјештаји су одобрени од стране Управног вијећа 29. марта 2013. године.

2.2. Основа мјерења

Ови финансијски извјештаји су израђени на основи историјског или амортизованог трошка, осим финансијске имовине расположиве за продају и монетарног злата који су исказани по фер вриједности.

2.3. Коришћење процјена и просудби

Припрема финансијских извјештаја у складу са МСФИ захтијева од Управе коришћење просудби, процјена и претпоставки које утичу на примјену рачуноводствених политика и исказане износе активе, пасиве, прихода и расхода. Стварни износи могу се разликовати од ових процјена.

Процјене и уз њих везане претпоставке континуирано се разматрају. Измјене рачуноводствених процјена признају се у периоду у којем су процјене измијењене и у будућим периодима, ако измјене утичу и на њих.

Информације о областима од већег значаја на које се односе процјене и кључне просудбе приликом коришћења рачуноводствених политика које имају највећи утицај на износе признате у финансијским извјештајима Банке су објављене у Напомени 3.20.

2.4. Функционална и извјештајна валућа

Финансијски извјештаји Банке приказани су у државној валути Босне и Херцеговине коју представља конвертибилна марка (КМ). Све финансијске информације су заокружене на најближу хиљаду (уколико није другачије наведено).

Службени курс КМ према еуру (EUR) одређен је Законом о Централној банци Босне и Херцеговине у износу 1,95583 КМ = 1 EUR. Према Закону, Банка је дужна да без рестрикција купује и продаје КМ за EUR, унутар територија Босне и Херцеговине, по дефинисаном курсу.

Законом о Централној банци Босне и Херцеговине је дефинисано оперативно правило "валутни одбор" за издавање КМ, према којем се КМ издаје само уз куповину конвертибилне девизне валуте са пуним покрићем у нето иностраној активности.

2.5. Стандарди, додаци и тумачења постојећих стандарда која нису још на снази и који нису били примјењени у припреми ових финансијских извјештаја

Одређени број нових стандарда, измјена постојећих стандарда и тумачења издан је од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Одбора за тумачење међународних стандарда финансијског извјештавања, али још нису ступили на снагу за рачуноводствени период који завршава 31. децембра 2012. године и нису примјењени у припреми ових финансијских извјештаја. Већина нових стандарда, измјена постојећих стандарда и тумачења која још нису у примјени нису значајни за пословање Банке и неће имати утицај на финансијске извјештаје осим како слиједи.

- МСФИ 9 *Финансијски инструменти* (цјелокупна верзија овог стандарда још није усвојена те Међународни одбор за стандарде финансијског извјештавања има активан пројект одређених мањих измјена везаних за класификацију и мјерење те додавање нових захтјева везаних за умањење вриједности и рачуноводство заштите), који замјењује МРС 39 *Финансијски инструменти. Признавање и мјерење*. МСФИ 9 обавезан је за финансијске извјештаје за периоде који почињу од 1. јануара 2015. уз дозвољену ранију примјену. Стандард доноси значајне промјене у погледу класификације и мјерења финансијске имовине. Банка још увијек није утврдила датум прве примјене МСФИ 9 нити је у потпуности анализирала ефекте његове примјене.
- МСФИ 13 *Мјерење фер вриједности*, обавезан је за финансијске извјештаје за годишње периоде који почињу 1. јануара 2013. уз дозвољену ранију примјену те даје јединствени извор смјерница за мјерење фер вриједности, које се тренутно налазе у различитим стандардима. Уз одређене ограничене изузетке МСФИ 13 се користи кад год су мјерење по фер вриједности или објава фер вриједности захтијевани или дозвољени у складу с осталим МСФИ-јевима. Банка ће МСФИ 13 примјенити од 1. јануара 2013. те сматра да неће имати значајан утицај на финансијске извјештаје.

3. Значајне рачуноводствене политике

Рачуноводствене политике наведене у наставку континуирано су примјењиване кроз све приказане периоде у овим финансијским извјештајима.

3.1. Приходи и расходи од камата

Приходи и расходи од камата се признају у билансу успјеха примјеном методе ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је стопа која тачно дисконтује процијењена будућа новчана плаћања и примитке кроз очекивани вијек трајања финансијске имовине или обавезе (или, гдје је примјерено, за краћи период) до књиговодствене вриједности финансијске имовине или обавезе. Приликом израчуна ефективне каматне стопе, Банка процјењује будуће новчане токове, узимајући у обзир сва уговорна права одређеног финансијског инструмента, не узимајући у обзир будуће кредитне губитке.

Израчун ефективне каматне стопе укључује све трансакцијске трошкове, накнаде и провизије које су уговорне стране платиле или примиле, а које су саставни дио ефективне каматне стопе. Трансакцијски трошкови укључују све инкременталне трошкове који се могу директно приписати набавци или издавању финансијске имовине или обавезе.

Приходи и расходи од камата приказани у билансу успјеха обухватају камате на финансијску имовину и финансијске обавезе које се мјере по амортизованом трошку, израчунате методом ефективне каматне стопе.

3.2. Приходи и расходи од провизија и накнада

Приходи и расходи од провизија и накнада који су саставни дио ефективне каматне стопе на финансијску имовину и обавезу се укључују у мјерење ефективне каматне стопе.

Остали приходи и расходи од провизија и накнада се углавном састоје од накнада од и на домаће и иностране платне трансакције за финансијске инструменте које Банка издаје, односно прима и признају се у билансу успјеха, по извршењу одређене услуге.

3.3. Трансакције у страним валутама

Трансакције исказане у страним валутама прерачунавају се у функционалну валуту по курсу важећем на датум трансакције. Монетарна имовина и обавезе исказане у страним валутама прерачунавају се у функционалну валуту на датум извјештавања, по курсу важећем на тај датум. Немонетарна имовина и обавезе у страним валутама мјерене по историјском трошку изражене су по курсу важећем на датум трансакције и не прерачунавају се поново на датум извјештавања.

Курсне разлике произашле из поновног прерачунавања трансакција, те имовине и обавеза деноминираних у страним валутама, признају се у билансу успјеха.

3.4. Нето реализовани добитак / (губитак) од продаје финансијске имовине расположиве за продају и монетарног злата

Нето реализовани добитак/(губитак) од продаје финансијске имовине расположиве за продају и монетарног злата укључује реализовану промјену у фер вриједности приликом продаје одређених инструмената.

3.5. Приход од дивиденде

Приход од дивиденде на власничке хартије од вриједности признаје се у билансу успјеха када се успостави право Банке да прима уплате.

3. **Значајне рачуноводствене полишке (напомена)**

3.6. **Финансијски инструменти**

Класификација

Банка класификује своје финансијске инструменте у следеће категорије: улагања која се држе до доспијећа, кредити и потраживања, финансијска имовина расположива за продају и остале финансијске обавезе. Класификација зависи од намене због које је финансијски инструмент стечен. Управа Банке је одговорна за класификацију финансијских инструмената након почетног признавања и за поновну процјену ове класификације на сваки извјештајни датум.

Улагања која се држе до доспијећа обухватају недеривативну финансијску имовину са фиксним или одређивим плаћањима и фиксним доспијећем коју Банка има намеру и могућност држати до доспијећа. Свака продаја или рекласификација значајнијег износа улагања која се држе до доспијећа, а прије њиховог доспијећа, узроковала би рекласификацију укупног портфолија улагања која се држе до доспијећа у имовину расположиву за продају те онемогућила Банци класификацију хартија од вриједности у категорију улагања која се држе до доспијећа у текућој и наредној финансијској години. Улагања која се држе до доспијећа укључују дужничке хартије од вриједности.

Кредити и потраживања укључују недеривативну финансијску имовину која има фиксна или одређива плаћања те која не котира на активном тржишту. Кредити и потраживања укључују кредите запосленима.

Финансијска имовина расположива за продају обухвата недеривативну финансијску имовину која се или класификује као расположива за продају или није класификована у неку другу категорију у оквиру финансијске имовине. Финансијска имовина класификована као расположива за продају намјерава се држати неодређено вријеме, али може се продати у сврху одржавања ликвидности или у случају промјене каматних стопа, промјене у девизном курсу или цијена власничких хартија од вриједности. Финансијска имовина расположива за продају укључује улагања у дужничке хартије од вриједности, власничке хартије од вриједности и монетарно злато.

Остале финансијске обавезе чине све финансијске обавезе и обухватају готов новац у оптицају и депозите банака, Владе и осталих депозитара.

Признавање и престанак признавања

Куповине и продаје финансијске имовине расположиве за продају и улагања која се држе до доспијећа признају се и престају признавати на датум трансакције, који представља датум када је финансијски инструмент испоручен Банци или испоручен од стране Банке. Кредити и потраживања те остале финансијске обавезе које се вреднују по амортизованом трошку признају се у тренутку када су предани, односно када је обавеза примљена.

Банка престаје признавати финансијску имовину (у цијелости или дјелимично) када истекну уговорна права на новчане примитке по основу одређеног финансијског инструмента, или када суштински пренесе све ризике и користи од власништва над финансијском имовином другом правном лицу или када изгуби контролу над уговореним правима која проистичу из дате финансијске имовине.

Банка престаје признавати финансијске обавезе само када оне престану постојати, тј. када су испуњене, отказане или истекле.

Почетно и накнадно мјерење

Финансијска имовина и обавезе почетно се признају по фер вриједности увећаној за трансакцијске трошкове који се директно повезују са набавком или издавањем финансијске имовине или финансијске обавезе.

Након почетног признавања, Банка мјери финансијску имовину расположиву за продају по њеној фер вриједности. Фер вриједност финансијске имовине расположиве за продају утврђује се према котираној тржишној цијени инструмента на датум извјештавања. Власничке хартије од вриједности које немају цијену на активном тржишту, односно чија се фер вриједност не може поуздано измјерити, мјере се по трошку стицања, умањеном за умањење вриједности уколико постоји.

Кредити и потраживања и улагања која се држе до доспијећа, након почетног признавања, мјере се по амортизованом трошку користећи методу ефективне каматне стопе, умањено за било која умањења вриједности. Остале финансијске обавезе мјере се по амортизованом трошку. Премије и дисконти, укључујући почетне трансакцијске трошкове, укључују се у књиговодствени износ припадајућег инструмента те амортизују користећи ефективну каматну стопу тог инструмента.

3. Значајне рачуноводствене полишке (напомена)

3.6. Финансијски инструменти (напомена)

Признавање добитака и губитака од накнадног мјерења финансијских инструмената

Добици и губици који произлазе из промјена фер вриједности финансијске имовине расположиве за продају (укључујући монетарно злато) признају се директно у резерви фер вриједности у оквиру капитала и извјештавају се као остала свеобухватна добит. Губици од умањења вриједности, добити и губици од курсних разлика, приход од камата те амортизација премије или дисконта уз примјену методе ефективне каматне стопе, за монетарну имовину расположиву за продају, признају се у билансу успеха. Приликом продаје или престанка признавања финансијске имовине расположиве за продају, сви кумулативни добити или губици преносе се из остале свеобухватне добити у биланс успеха.

Добици и губици од финансијских инструмената који се мјере по амортизованом трошку могу такођер настати приликом престанка признавања или умањења вриједности финансијског инструмента и признају се у билансу успеха.

Принципи мјерења фер вриједности

Банка одређује фер вриједност финансијске имовине расположиве за продају на основу њене котиране задње тржишне понуђене цијене на датум извјештавања, без икаквих умањења за трошкове продаје. Уколико тржиште за финансијски инструмент није активно или ако се, из било којег другог разлога, фер вриједност не може поуздано утврдити користећи тржишну цијену, Банка утврђује фер вриједност кориштењем техника вредновања, које је развила Банка. Технике вредновања укључују кориштење цијена остварених у недавним трансакцијама погодбе између информисаних и спремних страна (уколико постоје), позивање на тренутну фер вриједност на друге у суштини сличне инструменте и анализу дисконтованих новчаних токова, при томе максимално користећи податке с тржишта и што мање се ослањајући на податке специфичне субјекту.

Код анализа које се базирају на примјени методе дисконтованог новчаног тока, процијењени будући новчани токови заснивају се на најбољој процјени Управе, а дисконтна стопа је тржишна стопа важећа на датум извјештавања за финансијске инструменте са сличним условима.

На датум извјештавања Банка није имала финансијску имовину и обавезе чија фер вриједност је била одређена техникама вредновања.

Умањење вриједности финансијске имовине

Банка на сваки датум извјештавања процијењује постоје ли објективни докази за умањење вриједности финансијске имовине. Финансијска имовина је умањена када постоји објективни доказ о настанку догађаја који је узроковао губитак након почетног признавања имовине, и уколико тај догађај има утицај на будуће новчане токове те имовине који се може поуздано процијенити.

Објективни докази умањења вриједности финансијске имовине могу укључивати значајне финансијске потешкоће издаваоца или дужника, неиспуњење услова уговора, као што је неплаћање или кашњење у исплати уговорене камате или главнице, назнаке да ће дужник или издаваоц ући у поступак ликвидације или нестанак активног тржишта за поједине хартије од вриједности. Такођер, за улагања у власничке хартије од вриједности значајно или продужено смањење њихове фер вриједности испод њихове цијене представља објективан доказ умањења вриједности.

Губици од умањења вриједности финансијске имовине која се мјери по амортизованом трошку утврђују се као разлика између књиговодствене вриједности финансијске имовине и садашње вриједности очекиваних будућих новчаних токова, дисконтованих оригиналном ефективном каматном стопом те имовине. Књиговодствена вриједност финансијске имовине умањује се за износ умањења директно или путем рачуна исправке вриједности и износ умањења се признаје у добит или губитак. Уколико накнадни догађај резултира смањењем износа губитка од умањења вриједности финансијске имовине приказане по амортизованом трошку, претходно признати губитак од умањења вриједности се признаје кроз добит или губитак.

Губици од умањења вриједности дужничких хартија од вриједности расположивих за продају признају се рекласификацијом кумулативних губитака из резерви фер вриједности у капиталу у биланс успеха. Кумулативни губитак који је рекласификован из капитала у добит или губитак представља разлику између трошка стицања, умањеног за износ отплаћене главнице и амортизације, и тренутне фер вриједности, умањено за губитке од умањења вриједности претходно признате у билансу успеха. Промјене у резервисањима за умањење вриједности које се односе на примјену методе ефективне каматне стопе су саставни дио каматног прихода.

3. Значајне рачуноводствене полишке (напомена)

3.6. Финансијски инструменти (напомена)

У случају власничких улагања класификованих као расположиви за продају, значајно или продужено смањење фер вриједности улагања испод трошка стицања узима се у обзир код утврђивања да ли је вриједност имовине умањена. Уколико постоји такав доказ за власничке хартије од вриједности расположиве за продају, кумулативни губитак, утврђен као разлика између трошка стицања и текуће фер вриједности, умањено за губитак од умањења вриједности те финансијске имовине претходно признат кроз биланс успјеха, преноси се из остале свеобухватне добити и признаје у билансу успјеха.

Уколико, у наредном периоду, фер вриједност дужничке хартије од вриједности са умањеном вриједношћу порасте и пораст је објективно везан за догађај настао након што је губитак од умањења вриједности признат, губитак од умањења вриједности се укида и износ умањења се приходује у билансу успјеха. Међутим, свака наредна промјена фер вриједности власничке хартије од вриједности са претходно умањеном вриједношћу се признаје у осталој свеобухватној добити.

3.7. Новац и новчани еквиваленти

Новац и новчани еквиваленти за потребе извјештавања о новчаним токовима састоје се од слједећих билансних категорија: жиро рачуни, готовина у страним валутама, девизни депозити по виђењу, депозити са преосталим роком доспијења до три мјесеца и специјална права вучења у Међународном монетарном фонд-у.

Новац и новчани еквиваленти се исказују по амортизованом трошку у билансу стања.

3.8. Монетарно злато

Банка је 31. марта 2009. године почела да држи монетарно злато као дио својих девизних резерви. Злато се иницијално признаје по трошку стицања, који представља фер вриједност плаћених накнада укључујући трошкове стицања везаних за инвестицију. Након иницијалног признавања, злато се накнадно мјери по фер вриједности. Добити и губици који произлазе из промјена у фер вриједности признају се директно у капиталу у оквиру резерве фер вриједности и извјештавају се као остала свеобухватна добит, све док се средство не прода, када се признају као реализована добит или губитак у билансу успјеха. Сви добити и губици од курсних разлика на монетарно злато се признају у билансу успјеха.

Фер вриједност монетарног злата исказана је у америчким доларима (USD), примјењујући средњи курс на датуме извјештавања објављен од стране Банке, а вреднује се према посљедњој понуђеној цијени једне унце злата (Oz) преузетој са Реутерс-а на датум извјештавања.

3.9. Депозити код иностранних банака

Депозити код иностранних банака укључују жиро рачуне и орочене депозите у иностраним банкама са најбољим кредитним рејтингом и исказују се по амортизованом трошку.

3.10. Остала улагања

Остала улагања односе се на улагања у власничке хартије од вриједности за које не постоји активно тржиште и исказана су по трошку, умањеном за умањење вриједности, уколико постоји.

3. Значајне рачуноводствене полиције (напомена)

3.11. Некретнине, опрема и нематеријална имовина

Некретнине, опрема и нематеријална имовина је имовина набављена из властитих средстава Банке и новчаних и неновчаних донација. Донирана имовина признаје се у билансу стања по процијењеној фер вриједности коју би та имовина остварила на активном тржишту.

Некретнине, опрема и нематеријална имовина исказују се по историјском трошку умањеном за акумулирану амортизацију и акумулиране губитке од умањења вриједности. Трошак укључује трошкове који су директно повезани са набавком имовине.

Накнадни трошак је укључен у књиговодствену вриједност имовине или се обрачунава као посебна ставка унутар имовине, у зависности од тога шта је примјенивије, само ако је вјероватно да ће будуће економске користи садржане у тој ставци притјецати у Банку и ако се трошак набавке може поуздано измјерити. Трошкови поправки и одржавања представљају трошак у периоду у којем су настали.

Вриједност некретнина, опреме и нематеријалне имовине периодично се прегледају за умањење вриједности. У случају да је књиговодствена вриједност имовине већа од њеног процијењеног надокнадивог износа, разлика се отписује до надокнадивог износа. Имовина у припреми исказана је по трошку набавке укључујући трошкове фактурисане од трећих лица. Након завршетка, сви акумулирани трошкови имовине пребацују се на одговарајућу категорију некретнина и опреме, на које се накнадно примјењују одређене стопе амортизације.

Амортизација се обрачунава на сву имовину осим имовине у припреми према линеарној методи по прописаној стопи која је утврђена за постепено отписивање трошка набавке имовине кроз њен процијењени корисни вијек трајања. Процијењене стопе амортизације за 2011. и 2012. годину су дате како слиједи:

Софтвер	20,0%
Друга нематеријална имовина	20,0%
Зграде	1,3% до 4,0%
Опрема	11,0% до 20,0%
Намјештај	10,0% до 12,5%
Возила	15,5%

Добици и губици од отуђења некретнина и опреме исказују се у билансу успеха.

3.12. Умањење вриједности нефинансијске имовине

Књиговодствена вриједност Банчине нефинансијске имовине се прегледа на сваки датум извјештавања у сврху оцјењивања постоје ли знаке умањења вриједности. Уколико постоје, процјењује се надокнадива вриједност имовине. Губитак од умањења вриједности се признаје увијек када књиговодствена вриједност имовине или јединица које стварају новац прелази њену надокнадиву вриједност. Губици од умањења вриједности се признају у билансу успеха.

Надокнадива вриједност остале имовине је већа вриједност при упоређивању њене употребне вриједности у односу на фер вриједност, умањена за трошкове продаје. У процјењивању употребне вриједности, очекивани будући новчани токови се дисконтују на садашњу вриједност користећи дисконтну стопу прије опорезивања која одражава тренутна тржишна очекивања временске вриједности новца и ризике специфичне за ту имовину. За имовину која не генерише неовисне новчане приливе, надокнадиви износ се одређује за јединицу која ствара новац којој имовина припада.

Губитак од умањења је укинут уколико је дошло до промјена у процјенама коришћеним у одређивању надокнадивог износа. Губитак од умањења је укинут само у мјери у којој књиговодствена вриједност имовине не прелази књиговодствену вриједност која би се могла одредити, без амортизације, да није било претходно признатог губитка од умањења вриједности те имовине.

3. Значајне рачуноводствене полиције (напомена)

3.13. Резервације за обавезе и трошкове

Резервације се признају кад Банка, као последицу прошлог догађаја, има садашњу законску или изведену обавезу за коју је вјероватно да ће бити потребан одљев ресурса који садрже економске користи ради подмирења обавезе и износ обавезе се може поуздано процијенити. Резервације се утврђују дисконтовањем очекиваних будућих новчаних токова користећи стопу која одражава тренутну тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за ту обавезу.

Резервације за обавезе и трошкове одржавају се на нивоу који Управа Банке сматра довољним за покривање насталих губитака. Управа одређује адекватност резервација на основу увида у поједине ставке, текуће економске услове, карактеристике ризика одређених категорија трансакција као и остале релевантне факторе.

Резервације се укидају само за оне трошкове за које је резервација изворно призната. Ако одљев економских користи за подмирење обавеза више није вјероватан, резервација се укида.

3.14. Донације

Донације за имовину а које обухватају и неновчане донације, почетно се признају као одгођени приход по фер вриједности који се признаје као приход од донације на системској основи током периода корисног вијека те имовине. Донације које Банка добије као компензацију за трошкове признају се системски у билансу успјеха као приход од донације у истом периоду у којем су признати и трошкови.

3.15. Порези

Према члану 69. Закона о Централној банци Босне и Херцеговине, Банка је ослобођена плаћања свих пореза и доприноса на њену имовину, некретнине и приходе, као и операције и трансакције. Ово ослобађање се не односи на плаћање пореза и доприноса на лични доходак и других пореза на плаће.

3.16. Готов новац у оптицају

Централна банка Босне и Херцеговине управља издавањем и повлачењем домаћих новчаница и кованица. Припадајућа пасива за издати готов новац у оптицају је евидентирана у билансу стања.

Приликом повлачења готовог новца из оптицаја, готов новац се наставља признавати као готов новац у оптицају у оквиру пасиве до формалног рока повлачења из оптицаја. Износи који нису повучени након формалног рока за повлачење из оптицаја признају се као приход.

Од 2012. године трошкови који се односе на производњу и дизајн новчаница и кованица почетно су признати као одгођени трошкови, те се постепено амортизирају кроз оперативне трошкове током периода од три године. Раније су ти трошкови у цјелости били признати у периоду у којем су настали.

3.17. Управљање средствима за и у име трећих лица

Банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада БиХ и њених конститутивних ентитета, те иностраних влада и финансијских организација, као и рачуне у страним валутама државних институција и агенција те комерцијалних банака за које Банка дјелује као агент.

3. Значајне рачуноводствене полишке (наставак)

3.18. Примања запослених

Краткорочна примања

У складу са домаћим прописима, Банка је обавезна да уплаћује доприносе јавним фондовима за пензионо и здравствено осигурање. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају примјеном посебних, законом прописаних стопа. Банка има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих јавних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

Дугорочна примања запослених

Према домаћим законским прописима, приликом одласка у пензију запосленици Банке имају право на отпремнину, а по испуњењу законских услова као што су старост или године проведене у радном односу, која се у складу са интерним актима Банке додјељује у висини од шест редовних мјесечних плата запосленика исплаћених у задњих шест мјесеци.

Такве исплате се третирају као остала дугорочна примања запослених која годишње обрачунава овлаштени актуар користећи метод пројецтиране кредитне јединице. Дисконтна стопа која се користи за обрачун обавезе креће се у распону каматних стопа домаћих корпоративних обвезница и владиних обвезница које постоје на тржишту.

3.19. Финансијски аранжман БиХ са Међународним монетарним фондом

На основу финансијских аранжмана сачињених крајем 2002. године између Босне и Херцеговине и Међународног монетарног фонда ("ММФ"), биланс стања Банке садржи слjedeће ставке које се односе на чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у: држање специјалних права вучења ("SDR"), обрачуната камата на држање SDR-а, рачун бр. 1 и рачун бр. 2 ММФ-а.

Остале активне и пасивне ставке које се односе на ММФ, а које припадају или које су одговорност Босне и Херцеговине, евидентирани су на посебном повјерљачком фонду у оквиру ванбилансне евиденције (видјети Напомену 32).

3. Значајне рачуноводствене полиције (напомена)

3.20. Коришћене процјене и претпоставке

Презентација финансијских извјештаја захтијева од Управе Банке коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на приказане вриједности имовине и обавеза, као и објава потенцијалних обавеза и потраживања на датум састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја. Стварни износи се могу разликовати од процијењених.

Процјене и претпоставке се стално преиспитују. Измјене рачуноводствених процјена признају се у периоду измјене уколико се односе само на тај период, или у периоду измјене и будућим периодима уколико измјена утиче на текући и будуће периоде.

Кључне претпоставке и процјене везане за материјално значајне позиције биланса стања су приказане у наставку.

Фер вриједност имовине

Пословна политика Банке је да објави информације о фер вриједности имовине или обавеза за које постоје званичне тржишне информације или информације до којих се долази на основу алтернативних техника вредновања и када се фер вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. По мишљењу руководства Банке, износи у финансијским извјештајима одражавају највјеродостојнију и најкориснију процјену фер вриједности за потребе финансијског извјештавања у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања.

Амортизација и примјењене стопе амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засновани на процијењеном економском вијеку трајања некретнина, постројења, опреме и нематеријалне имовине. Једном годишње Банка процијењује економски вијек сталне имовине на основу тренутних предвиђања.

4. Сврана валутиа у гошовини

Страну валуту у готовини представља:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Готовина у трезорима у валутама:		
- EUR	133.117	93.522
- CHF	36	35
- GBP	21	30
- USD	21	21
УКУПНО	133.195	93.608

5. Депозици код иностранних банака

Анализа орочених депозита и депозита по виђењу код иностранних банака према валутама, дата је како слиједи:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Орочени депозити:		
- EUR	1.069.372	4.231.382
Депозити по виђењу:		
- EUR	1.262.073	153.494
- USD	2.876	529
- Остале валуте	193	182
УКУПНО	2.334.514	4.385.587

Орочени депозити код иностранних банака анализирани према преосталој рочности, дати су како слиједи:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
До мјесец дана	618.711	2.491.208
Од једног до два мјесеца	372.420	855.667
Од два до три мјесеца	39.124	569.930
Од три до четири мјесеца	39.117	79.249
Од четири до дванаест мјесеци	-	235.328
УКУПНО	1.069.372	4.231.382

Током 2012. године каматне стопе на депозите по виђењу су се кретале у распону од -0,07% до 0,28% годишње (2011.: од 0,00% до 1,00% годишње), каматне стопе на орочене депозите су се кретале у распону од 0,01% до 0,27% годишње (2011.: од 0,25% до 1,35% годишње). Депозити код иностранних банака укључују обрачунату камату у износу од 21 хиљаду КМ на дан 31. децембра 2012. године (2011.: 3.662 хиљаде КМ).

Просјечна стопа ефективног приноса на депозите је износила 0,21% (2011: 0,87%).

5. Депозити код иностраних банака (наставак)

Анализа депозита код иностраних банака према врсти банке у коју су инвестирани, дата је како слиједи:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Централне банке	1.738.775	4.034.513
Комерцијалне банке	595.739	351.074
УКУПНО	2.334.514	4.385.587

Географска анализа депозита код иностраних банака може се извршити на сљедећи начин:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Њемачка		
Орочени депозити	215.142	88.017
Депозити по виђењу	871.098	74.166
	1.086.240	162.183
Луксембург		
Орочени депозити	531.490	1.911.924
Депозити по виђењу	195.610	-
	727.100	1.911.924
Француска		
Орочени депозити	156.467	1.765.348
Депозити по виђењу	195.583	78.227
	352.050	1.843.575
Холандија		
Орочени депозити	166.273	117.366
Депозити по виђењу	-	-
	166.273	117.366
Швајцарска		
Орочени депозити	-	-
Депозити по виђењу	2.851	1.812
	2.851	1.812
Белика Бриџанија		
Орочени депозити	-	348.727
Депозити по виђењу	-	-
	-	348.727
УКУПНО ОРОЧЕНИ ДЕПОЗИТИ	1.069.372	4.231.382
УКУПНО ДЕПОЗИТИ ПО ВИЂЕЊУ	1.265.142	154.205
УКУПНО	2.334.514	4.385.587

6. Финансијска имовина расположива за продају

Финансијска имовина расположива за продају представља високо квалитетне дужничке хартије од вриједности са високим степеном утрживости и ликвидности, кредитног рејтинга од AAA до A- (Fitch). Портфолио се састоји од краткорочних и дугорочних дужничких хартија од вриједности са фиксном каматном стопом, које издају владе страних држава. Финансијска имовина расположива за продају деноминирана је у EUR.

Структура хартија од вриједности расположивих за продају је сљедећа:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011
Дужничке хартије од вриједности	3.723.390	1.724.706
Обрачуната камата	46.649	28.234
УКУПНО	3.770.039	1.752.940

Просјечна стопа ефективног приноса на инвестиране хартије од вриједности расположиве за продају износила је 0,89% (2011.: 1,10%).

Географска анализа финансијске имовине расположиве за продају може се извршити на сљедећи начин:

	31. децембар 2012.		31. децембар 2011.	
	у 000 КМ	%	у 000 КМ	%
Француска	1.354.866	35,94	596.778	34,04
Холандија	606.650	16,09	316.131	18,03
Италија	558.785	14,82	-	-
Аустрија	389.287	10,33	61.467	3,51
Белгија	371.176	9,85	-	-
Њемачка	272.573	7,23	737.804	42,09
Финска	206.576	5,48	40.760	2,33
Луксембург	10.126	0,26	-	-
УКУПНО	3.770.039	100,00	1.752.940	100,00

7. Монетарно злато

Банка држи монетарно злато на рачуну у банци у Швајцарској кредитног рејтинга AAA (Fitch), а физички је лоцирано у трезору у *Bank of England*. Вриједност монетарног злата на дан 31. децембра 2012. године износи 158.979 хиљада КМ, што представља 64.000,000 унци злата по вриједности од 2.484 КМ по унци (2011.: 151.283 хиљаде КМ, што је представљало 64.000,000 унци злата по вриједности од 2.364 КМ по унци).

8. Улагања која се држе до доспијећа

Сва улагања која се држе до доспијећа имају кредитни рејтинг AAA (Fitch) и деноминирана су у EUR.

Структура улагања која се држе до доспијећа је следећа:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Дужничке хартије од вриједности	106.025	39.117
Амортизација дисконта и обрачуната камата	1.292	(96)
УКУПНО	107.317	39.021

Просјечна стопа ефективног приноса на улагања која се држе до доспијећа износила је 1,11% (2011.: 0,80%).

Географска анализа улагања која се држе до доспијећа може се извршити на следећи начин:

	31. децембар 2012.		31. децембар 2011.	
	у 000 КМ	%	у 000 КМ	%
Аустрија	61.292	57,11	-	-
Холандија	46.025	42,89	-	-
Француска	-	-	39.021	100,00
УКУПНО	107.317	100,00	39.021	100,00

9. Остала активна

Структура остале активе приказана је у следећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Активна временска разграничења	7.420	100
Нумизматичке збирке	1.224	1.160
Кредити запосленима	977	1.139
Потраживања од резидентних банака	572	450
Остала разна актива	476	355
Жиро рачуни	212	242
Аванси	39	1.910
УКУПНО	10.920	5.356

Активна временска разграничења укључују трошкове у износу од 7.246 хиљада КМ настале по основу производње новчаница. Како је објашњено у Напомени 3.16., ови трошкови се почетно разграничавају и постепено амортизирају кроз период од 3 године. До 2012., ови трошкови су се приликом настајања признавали у цијелом износу у билансу успјеха. Претходни периоди нису рекласификовани за ефекте ове промјене у рачуноводственој политици.

10. Некрећнине, опрема и нематеријална имовина

У хиљадама КМ	Софтвер и друга нематеријална имовина	Земљише и зграде	Опрема и намјештај	Возила	Остало	Инвестиције у току	УКУПНО
2012.							
Набавна вриједност							
На дан 1. јануар 2012.	13.411	25.457	22.998	1.855	781	4.946	69.448
Набавке	158	-	841	-	4	4.805	5.808
Отписи	(110)	-	(1.080)	-	(9)	-	(1.199)
Трансфери	105	-	50	-	-	(155)	-
На дан 31. децембар 2012.	13.564	25.457	22.809	1.855	776	9.596	74.057
Акумулирана амортизација							
На дан 1. јануар 2012.	12.313	1.988	16.975	1.159	490	-	32.925
Трошак амортизације	461	367	1.702	254	62	-	2.846
Отписи	(80)	-	(1.068)	-	(9)	-	(1.157)
На дан 31. децембар 2012.	12.694	2.355	17.609	1.413	543	-	34.614
Нето књиговодствена вриједност							
На дан 1. јануар 2012.	1.098	23.469	6.023	696	291	4.946	36.523
На дан 31. децембар 2012.	870	23.102	5.200	442	233	9.596	39.443

У хиљадама КМ	Софтвер и друга нематеријална имовина	Земљише и зграде	Опрема и намјештај	Возила	Остало	Инвестиције у току	УКУПНО
2011.							
Набавна вриједност							
На дан 1. јануар 2011.	12.928	25.457	22.121	1.849	775	3.861	66.991
Набавке	583	-	739	116	8	1.579	3.025
Отписи	(114)	-	(337)	(110)	(2)	(5)	(568)
Трансфери	14	-	475	-	-	(489)	-
На дан 31. децембар 2011.	13.411	25.457	22.998	1.855	781	4.946	69.448
Акумулирана амортизација							
На дан 1. јануар 2011.	12.039	1.620	15.700	967	427	-	30.753
Трошак амортизације	388	368	1.611	254	65	-	2.686
Отписи	(114)	-	(336)	(62)	(2)	-	(514)
На дан 31. децембар 2011.	12.313	1.988	16.975	1.159	490	-	32.925
Нето књиговодствена вриједност							
На дан 1. јануар 2011.	889	23.837	6.421	882	348	3.861	36.238
На дан 31. децембар 2011.	1.098	23.469	6.023	696	291	4.946	36.523

Инвестиције у току на дан 31. децембра 2012. и 2011. односе се углавном на пословни простор који још није у употреби, а налази се у Бањој Луци.

11. Осџала улагања

Структура осталих улагања је следећа:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Власничке хартије од вриједности</i>		
Акције Банке за међународна поравнања (BIS) (Напомена 17)	27.803	27.803
Акције SWIFT-а	10	10
УКУПНО	27.813	27.813

Током године Банка је примила дивиденде од BIS-а у износу од 767 хиљада КМ (2011: 677 хиљада КМ).

12. Готов новац у оптицају

Готов новац у оптицају се може анализирати на следећи начин:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Готов новац стављен у оптицај – почетно стање 1. јануара	2.645.056	2.497.501
Повећање готовог новца у оптицају током године	102.456	147.555
Готов новац стављен у оптицај – укупно стање 31. децембра	2.747.512	2.645.056

Од валуте стављене у оптицај у укупном износу од 2.747.512 хиљада КМ са 31. децембром 2012. године, 605 хиљада КМ стављено је у оптицај изван Босне и Херцеговине.

КМ	Номинална вриједност	31. децембар 2012.		31. децембар 2011.	
		Ком.	Вриједност у 000 КМ	Ком.	Вриједност у 000 КМ
Кованице	0,05	38.347.358	1.917	34.017.463	1.701
Кованице	0,10	69.723.476	6.973	65.284.945	6.528
Кованице	0,20	49.844.104	9.969	47.406.252	9.481
Кованице	0,50	25.488.935	12.744	24.193.195	12.097
Кованице	1	35.015.480	35.015	33.399.101	33.399
Кованице	2	9.398.439	18.797	8.967.886	17.936
Кованице	5	6.994.548	34.973	6.775.172	33.876
Новчанице	10	8.413.769	84.138	8.634.717	86.347
Новчанице	20	6.758.745	135.175	6.043.377	120.868
Новчанице	50	15.872.707	793.635	16.564.731	828.237
Новчанице	100	11.121.368	1.112.137	10.189.153	1.018.915
Новчанице	200	2.510.195	502.039	2.378.355	475.671
УКУПНО		279.489.124	2.747.512	263.854.347	2.645.056

13. *Депозити банака*

Структура депозита банака приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Депозити домаћих комерцијалних банака	3.036.346	3.186.202
Посебни депозити комерцијалних банака – блокирана средства	3.863	3.863
Рачуни резерви организационих дијелова Централне банке Босне и Херцеговине	212	242
Остале обавезе према домаћим комерцијалним банкама	196	2.455
УКУПНО	3.040.616	3.192.762

Депозити домаћих комерцијалних банака служе за испуњавање обавеза према обавезним резервама, за поравнање платних задужења и за трансакције између комерцијалних банака и Централне банке Босне и Херцеговине. На дан 31. децембра 2012. године укупан износ од 3.036.346 хиљаде КМ представља депозите 29 банака (2011.: 30 банака).

Камата на депозите домаћих комерцијалних банака је обрачуната у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, а каматна стопа током године се кретала у распону од 0,00% до 0,11% годишње (2011.: од 0,10% до 1,20% годишње). Каматне стопе на депозите домаћих комерцијалних банака приказане су у Напомени 18.

Депозити банака укључују обрачунату камату у износу од 15 хиљада КМ на дан 31. децембра 2012. године (2011.: 542 хиљаде КМ).

14. *Депозити Владе и осталих депозитара*

Структура депозита Владе и осталих депозитара приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Депозити за буџет институција БиХ	123.684	58.393
Депозитни рачун по трансакцијама ММФ-а	53.833	12
Депозити јавних институција	13.548	11.088
Депозити осталих влада и владиних институција	7.811	7.821
УКУПНО	198.876	77.314

Сви примљени депозити Владе и осталих депозитара су бескаматни, осим депозитног рачуна по ММФ трансакцијама (видјети Напомену 18).

15. *Резервисања за обавезе и трошкове*

Резервисања за обавезе и трошкове се односе на резервисања за отпремнине.

Промијене у резервисањима за обавезе и трошкове приказане су у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Почетно стање на дан 1. јануара	726	655
Исплаћене отпремнине	(111)	(103)
Нето трошак у билансу успјеха	254	174
Стање на дан 31. децембра	869	726

16. *Остале обавезе*

Структура осталих обавеза дата је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Обавезе по основу расподеле добити у државни буџет (Напомена 26)	20.480	27.559
Добављачи	1.147	898
ММФ- ови рачуни број 1 И 2	1.002	1.021
Одложени приход	193	84
Депозити Свјетске банке	154	41
Укалкулисани трошкови и остала пасива	147	149
Обавезе према запосленицима	3	5
УКУПНО	23.126	29.757

17. *Капитал*

Структура капитала је приказана у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Уписани капитал	25.000	25.000
Генералне резерве (задржана добит)	493.518	479.864
Остале резерве	31.300	31.300
Резерве фер вриједности	25.928	11.468
УКУПНО	575.746	547.632

Уписани капитал

Уписани капитал представља номинални капитал који је према Закону о Централној банци Босне и Херцеговине уплаћен 12. јуна 1998. године.

Генералне резерве (задржана добит)

Генералне резерве (задржана добит) чини акумулирана недистрибуирана добит Банке од почетка њеног рада, 11. августа 1997. године. За детаље погледати Напомену 26.

Остале резерве

Остале резерве се односе на:

- резерве од донација у износу од 3.497 хиљада КМ, и односе се на новчане донације примљене од Вијећа министара Босне и Херцеговине 12. јуна 1998. године. Статус ових резерви је регулисан Одлуком Управног вијећа Централне банке Босне и Херцеговине уз одобрење Предсједништва Босне и Херцеговине. Право располагања резервама од донација је у надлежности Управног вијећа Централне банке Босне и Херцеговине.
- средства примљена у складу са Споразумом о сукцесији бивше Југославије у износу од 27.803 хиљаде КМ и односе се на дионице Банке код Банке за међународна поравнања (BIS) (видјети Напомену 11).

Резерве фер вриједности

Резерве фер вриједности чине нереализовани добити или губити који настају као резултат обрачуна фер вриједности финансијске имовине расположиве за продају укључујући монетарно злато (видјети Напомену 27).

18. Приход и расход од камата

У хиљадама КМ	За годину која завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приход од камата остварен по основу:		
- финансијске имовине расположиве за продају	25.358	24.367
- депозита код иностраних банака	6.236	30.895
- улагања која се држе до доспијећа	551	1.576
- остало	2	5
	32.147	56.843
Расход од камата остварен по основу:		
- депозита комерцијалних банака	(993)	(18.238)
- остало	-	(3)
	(993)	(18.241)
Нето приход од камата	31.154	38.602

Основицу за обрачун камата на депозите комерцијалних банака чине укупни депозити комерцијалних банака на рачунима резерви у обрачунском периоду, који се састоје од износа обавезних резерви и вишка изнад обавезних резерви.

Основицу за обрачун обавезне резерве комерцијалних банака чине депозити и позајмљена средства, осим средстава позајмљених од нерезидената и средстава која ентитетске владе пласирају у развојне пројекте.

Стопе депозита и позајмљених средстава који чине основицу за обрачун обавезних резерви у извјештајним периодима износиле су како слиједи:

	(у %)
јануар 2011. (краткорочни депозити и позајмљена средства)	14,00
Од фебруара до децембра 2011. (краткорочни депозити и позајмљена средства)	10,00
2011. (дугорочни депозити и позајмљена средства)	7,00
2012. (краткорочни депозити и позајмљена средства)	10,00
2012. (дугорочни депозити и позајмљена средства)	7,00

На износ обавезних резерви до 31. јула 2011. обрачунавала се камата по стопи утврђеној на основу просјека каматних стопа које је у истом периоду остварила Банка на преконоћне депозите. Од 1. августа 2011. и током 2012. на износ обавезних резерви обрачунава се каматна стопа која износи 70% од стопе која се утврђује на основу пондерисаног просјека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Банка на депозите инвестиране до мјесец дана.

На вишак изнад обавезних резерви до 31. јануара 2011. обрачунавала се камата по стопи утврђеној на основу просјека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Банка на депозите инвестиране до мјесец дана. У периоду од 1. фебруара до 31. јула 2011. обрачунавала се камата по стопи утврђеној на основу просјека каматних стопа које је у истом периоду остварила Банка на преконоћне депозите. Од 1. августа 2011. и током 2012. на вишак изнад обавезних резерви обрачунава се каматна стопа која износи 90% од стопе која се утврђује на основу пондерисаног просјека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Банка на депозите инвестиране до мјесец дана.

19. Приход и расход од провизија и накнада

У хиљадама КМ	За годину која завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приход од провизија и накнада:		
- од домаћих комерцијалних банака	7.819	6.711
- од услуга за Владу и друге небанкарске комитенте	622	361
	<u>8.441</u>	<u>7.072</u>
Расход од провизија и накнада:		
- трансакције са банкама у иностранству	(389)	(1.217)
	<u>(389)</u>	<u>(1.217)</u>
Нето приход од провизија и накнада	<u>8.052</u>	<u>5.855</u>

20. Нејо реализовани добици од продаје финансијске имовине расположиве за продају

У хиљадама КМ	За годину која завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Реализовани добици	16.166	1.201
Реализовани губици	-	(211)
Нето реализовани добици	<u>16.166</u>	<u>990</u>

21. Нејо реализовани добици од продаје монетарног злата

Добици произашли из промјена фер вриједности признати директно унутар извјештаја о свеобухватној добити у резерви фер вриједности признају се као реализована добит у билансу успеха у периоду продаје. Нето реализовани добици од продаје монетарног злата у 2012. години износе 11.723 хиљаде КМ (2011.: 18.085 хиљаде КМ).

22. Нејо (губишак) / добитак од курсних разлика

У хиљадама КМ	За годину која завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приходи од курсних разлика	31.726	42.124
Трошкови од курсних разлика	(36.252)	(31.060)
Нето (губитак) / добитак	<u>(4.526)</u>	<u>11.064</u>

23. Остали приходи

У хиљадама КМ	За годину која завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приход од дивиденде (Напомена 11)	767	677
Приход од донација	75	96
Приход од осигурања	-	790
Остали приходи	977	205
УКУПНО	1.819	1.768

24. Трошкови запослених

У хиљадама КМ	За годину која завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Плаће	10.150	10.977
Порези и доприноси	5.800	6.257
Трошкови резервисања	254	174
УКУПНО	16.204	17.408

Трошкови запослених укључују 3.366 хиљада КМ (2011.: 3.623 хиљаде КМ) обавезних доприноса за пензионо осигурање плаћених јавним заводима за пензионо осигурање Босне и Херцеговине. Доприноси се рачунају као постотак бруто плаће запослених.

На дан 31. децембра 2012. године Банка је имала 347 уопслених радника (2011.: 354 уопслених радника).

25. Административни и остали оперативни трошкови

У хиљадама КМ	За годину која завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови производње и дизајна новчаница и кованица	2.204	636
Остали оперативни трошкови	9.000	9.703
УКУПНО	11.204	10.339

26. Расподјела добити

Расподјела нето добити Банке врши се сагласно Закону о Централној банци Босне и Херцеговине.

Одредбама цитираног закона дефинисани су критерији расподјеле чисте добити, по којима Банка усмјерава 60% текуће добити на рачун институције задужене за Буџет Босне и Херцеговине, уколико задовољи критериј да износ уписаног капитала и генералних резерви (задржане добити) буде једнак или већи од 5,00% укупног износа монетарне пасиве.

Овај однос, прије расподјеле добити у 2012. години износио је 8,43% (2011.: 8,22%). Сагласно одлуци Управног вијећа, 60% нето добити за финансијску 2012. годину у износу од 20.480 хиљада КМ (2011.: 27.559 хиљада КМ) распоређено је државном буџету, а 40%, односно износ од 13.654 хиљаде КМ усмјерен је у генералне резерве (задржану добит) Банке (2011.: 18.372 хиљаде КМ).

2012.

Прије расподјеле добити

	(у 000 КМ)
Монетарна пасива (готов новац у оптицају и домаћи депозити)	5.987.004
Уписани капитал и генералне резерве (задржана добит)	504.864
Однос - уписани капитал и генералне резерве (задржана добит) / монетарна пасива	8,43%

Расподјела добити

	(у 000 КМ)
Нето добит прије расподјеле	34.134
Расподјела добити у државни буџет	20.480
Расподјела добити у генералне резерве (задржани добит)	13.654

Након расподјеле добити

	(у 000 КМ)
Уписани капитал и генералне резерве (задржана добит)	518.518
Однос - уписани капитал и генералне резерве (задржана добит) / монетарна пасива	8,66%

2011.

Прије расподјеле добити

	(у 000 КМ)
Монетарна пасива (готов новац у оптицају и домаћи депозити)	5.915.132
Уписани капитал и генералне резерве (задржана добит)	486.492
Однос - уписани капитал и генералне резерве (задржана добит) / монетарна пасива	8,22%

Расподјела добити

	(у 000 КМ)
Нето добит прије расподјеле	45.931
Расподјела добити у државни буџет	27.559
Расподјела добити у генералне резерве (задржани добит)	18.372

Након расподјеле добити

	(у 000 КМ)
Уписани капитал и генералне резерве (задржана добит)	504.864
Однос - уписани капитал и генералне резерве (задржана добит) / монетарна пасива	8,54%

27. Остала свеобухватна добит

Структура остале свеобухватне добити приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	За годину која завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Резерва фер вриједности – финансијска имовина расположива за продају		
Добици услед промјене фер вриједности	35.147	5.131
Износ пренешен у биланс успјеха	(16.166)	(990)
	<u>18.981</u>	<u>4.141</u>
Резерва фер вриједности – монетарно злато		
Добици услед промјене фер вриједности	7.202	9.273
Износ пренешен у биланс успјеха	(11.723)	(18.085)
	<u>(4.521)</u>	<u>(8.812)</u>
УКУПНО	<u>14.460</u>	<u>(4.671)</u>

28. Новац и новчани еквиваленти

За потребе Извјештаја о новчаним токовима, новац и новчани еквиваленти се састоје од:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Девизни депозити по виђењу	1.265.142	154.205
Девизни депозити са роком доспијећа до три мјесеца	1.030.255	3.916.805
Страна валута у готовини	133.195	93.608
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонд-у	4.525	1.116
Жиро рачуни	212	242
УКУПНО	<u>2.433.329</u>	<u>4.165.976</u>

29. Трансакције са повезаним лицима

Банка у оквиру свог редовног пословања ступа у трансакције са повезаним лицима. Имајући у виду да је Банка основана актом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, а да је номинални капитал уплаћен од стране Вијећа министара БиХ, трансакције које се одвијају у оквиру редовних операција Банке са државом и државним институцијама представљају трансакције са повезаним лицима. Поред тога, Банка сматра да има непосредни однос повезане особе са члановима управљачке структуре, блиским члановима породица чланова управљачке структуре и друштвима под контролом, заједничком контролом или значајним утицајем чланова управљачке структуре и блиских чланова њихових породица.

Трансакције са државом и државним институцијама приказане су у сљедећим табелама:

У хиљадама КМ	2012.			
	Изложеност	Пасива	Приходи	Расходи
Држава	-	188.304	-	-
Државне институције				
Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине	-	15.801	-	-
Агенција за осигурање депозита	-	7	-	-
УКУПНО	-	<u>204.112</u>	-	-

29. Трансакције са повезаним лицима (наставак)

У хиљадама КМ

2011.

	Изложеност	Пасива	Приходи	Расходи
Држава	-	87.922	-	-
Државне институције				
Управа за индиректно порезивање Босне и Херцеговине	-	4.379	-	-
Агенција за осигурање депозита	-	81	-	-
УКУПНО	-	92.382	-	-

Накнаде кључним члановима управљачке структуре

Укупне накнаде члановима управљачке структуре у 2012. години износиле су 1.486 хиљада КМ, од чега се 955 хиљада КМ односило на плаће и остале накнаде, а 531 хиљада КМ на порезе и доприносе (у 2011. години укупан износ од 1.688 хиљада КМ односио се на плаће и остале накнаде у износу од 1.087 хиљада КМ, а 601 хиљада КМ на порезе и доприносе).

30. Управљање ризицима

Основни финансијски ризици којима је Банка изложена су сљедећи:

- Ризик ликвидности
- Тржишни ризик и
- Кредитни ризик.

Ова напомена даје информације о изложености Банке према сваком од горе наведених ризика као и циљеве, политике и процедуре Банке за мјерење и управљање ризицима.

С обзиром да је главна сврха Банке одржање монетарне стабилности у Босни и Херцеговини, оквир финансијског ризика разликује се од оног комерцијалних банака. Већина финансијског ризика који се јавља у Банци повезан је с управљањем девизним резервама и операцијама на финансијском тржишту.

Банка настоји одржати ефикасан систем контроле и управљања ризицима како би идентифицирала, дјеловала, надзирала и управљала изложеностима ризику. Управљање ризиком и процјенама обима прихватљивог ризика је континуирани процес и конститутивни елемент пословне стратегије Банке. Инструментима пословне политике и контролним механизмима преко нивоа Управног вијећа Банке, Управе, Ревизорског комитета и Инвестиционог комитета Банке осигурава се комплетност у управљању ризицима. Држање девизних резерви у конвертибилној валути по режиму фиксних курсева, инвестирање на кратки рок са фиксном каматном стопом у иностране банке са високим кредитним рејтингом су основни принципи управљања ризиком ликвидности, девизним, каматним и кредитним ризиком.

30.1. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности представља ризик да се Банка суочи са потешкоћама приликом измирења финансијских обавеза које се измирују испоруком новца или других финансијских средстава.

Коначна одговорност контроле ризика ликвидности лежи на Управи која је креирала одговарајући оквир за управљање ликвидношћу. Банка управља ризиком ликвидности инвестирајући већином у краткорочне депозите код иностраних банака и у хартије од вриједности са доспијећем до седам година, те константним надгледањем стварних и пројцираних будућих новчаних токова.

Сљедећа табела приказује преостала уговорна доспијећа недеривативних финансијских обавеза Банке. Анализа је изведена из недисконтованих новчаних токова финансијских обавеза базираних на најранијем очекиваном датуму доспијећа. Табела укључује новчане токове камата и главница.

31. децембар 2012.

У хиљадама КМ	Књиговод- ствена вриједност	Бруто номинални (одлив)	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године
Готов новац у оптицају	2.747.512	2.747.512	2.747.512	-	-	-
Депозити банака	3.040.616	3.040.616	3.040.616	-	-	-
Депозити Владе и осталих депозитара	198.876	198.876	198.876	-	-	-
Остале обавезе	22.844	22.844	2.364	20.480	-	-
Укупно	6.099.848	6.099.848	5.989.368	20.480	-	-

31. децембар 2011.

У хиљадама КМ	Књиговод- ствена вриједност	Бруто номинални (одлив)	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године
Готов новац у оптицају	2.645.056	2.645.056	2.645.056	-	-	-
Депозити банака	3.192.762	3.192.762	3.192.762	-	-	-
Депозити Владе и осталих депозитара	77.314	77.314	77.314	-	-	-
Остале обавезе	29.576	29.576	2.017	27.559	-	-
Укупно	5.944.708	5.944.708	5.917.149	27.559	-	-

30.1. Ризик ликвидности (наставак)

Анализа рочности

Рочност имовине и обавеза те капитала и резерви Банке на дан 31. децембра 2012. и 2011. године, приказана је у табелама у наставку на основу преосталог уговорног доспијећа, уз изузетак дужничких хартија од вриједности расположивих за продају који су разврстани у складу са њиховом секундарном ликвидношћу, у период доспијећа до једног мјесеца и готовог новца у оптицају, који је распоређен у период до једног мјесеца. Од имовине и обавеза који немају уговорено доспијеће, власничке хартије од вриједности сврстане су у категорију без одређеног доспијећа.

31. децембар 2012.

У хиљадама КМ	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Без одређеног доспијећа	Укупно
Страна валута у готовини	133.195	-	-	-	-	133.195
Депозити код иностраних банака	2.295.397	39.117	-	-	-	2.334.514
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонд-у	4.525	-	-	-	-	4.525
Финансијска имовина расположива за продају	3.770.039	-	-	-	-	3.770.039
Монетарно злато	158.979	-	-	-	-	158.979
Улагања која се држе до доспијећа	-	1.292	-	106.025	-	107.317
Остала актива	3.400	2.544	4.577	399	-	10.920
Некретнине, опрема и нематеријална имовина	-	-	-	-	39.443	39.443
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупна актива	6.365.535	42.953	4.577	106.424	67.256	6.586.745
Готов новац у оптицају	2.747.512	-	-	-	-	2.747.512
Депозити банака	3.040.616	-	-	-	-	3.040.616
Депозити Владе и осталих депозитара	198.876	-	-	-	-	198.876
Резервисања за обавезе и трошкове	46	34	84	705	-	869
Остале обавезе	2.452	20.481	-	-	193	23.126
Уписани капитал	-	-	-	-	25.000	25.000
Генералне резерве (задржана добит)	-	-	-	-	493.518	493.518
Остале резерве	-	-	-	-	31.300	31.300
Резерве фер вриједности	25.926	-	-	-	2	25.928
Укупни капитал и резерве	25.926	-	-	-	549.820	575.746
Укупне обавезе, капитал и резерве	6.015.428	20.515	84	705	550.013	6.586.745
НЕУСКЛАЂЕНОСТ РОЧНЕ СТРУКТУРЕ	350.107	22.438	4.493	105.719	(482.757)	-

30.1. Ризик ликвидности (наставак)

31. децембар 2011.

У хиљадама КМ	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Без одређеног доспијећа	Укупно
Страна валута у готовини	93.608	-	-	-	-	93.608
Депозити код иностраних банака	4.071.010	314.577	-	-	-	4.385.587
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонд-у	1.116	-	-	-	-	1.116
Финансијска имовина расположива за продају	1.752.940	-	-	-	-	1.752.940
Монетарно злато	151.283	-	-	-	-	151.283
Улагања која се држе до доспијећа	39.021	-	-	-	-	39.021
Остала актива	2.303	2.076	435	542	-	5.356
Некретнине, опрема и нематеријална имовина	-	-	-	-	36.523	36.523
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупна актива	6.111.281	316.653	435	542	64.336	6.493.247
Готов новац у оптицају	2.645.056	-	-	-	-	2.645.056
Депозити банака	3.192.762	-	-	-	-	3.192.762
Депозити Владе и осталих депозитара	77.314	-	-	-	-	77.314
Резервисања за обавезе и трошкове	-	101	68	557	-	726
Остале обавезе	2.112	27.561	-	-	84	29.757
Уписани капитал	-	-	-	-	25.000	25.000
Генералне резерве (задржана добит)	-	-	-	-	479.864	479.864
Остале резерве	-	-	-	-	31.300	31.300
Резерве фер вриједности	11.466	-	-	-	2	11.468
Укупни капитал и резерве	11.466	-	-	-	536.166	547.632
Укупне обавезе, капитал и резерве	5.928.710	27.662	68	557	536.250	6.493.247
НЕУСКЛАЂЕНОСТ РОЧНЕ СТРУКТУРЕ	182.571	288.991	367	(15)	(471.914)	-

30.2. Тржишни ризик

Тржишни ризик представља ризик да ће промјене цијена на тржишту, као што су каматне стопе, цијене капитала и курс страних валута утицати на приходе Банке или на вриједност улагања у финансијске инструменте. Циљ управљања тржишним ризицима јесте контрола и управљање ризицима у оквиру прихватљивих параметара, како би се оптимизирао поврат.

30.2.1. Девизни ризик

Банка је изложена девизном ризику кроз трансакције у страним валутама. Ово је ризик од промјене вриједности финансијских инструмената услед промјена у девизним курсевима. Изложеност девизном ризику произлази из активности везаних за депозите и инвестиције.

Управљање и контролу девизног ризика Банка осигурава строгим поштивањем одредаба Закона о Централној банци Босне и Херцеговине и Смјерница Централне банке о инвестирању девизних резерви.

Наведеним актима су тачно дефинисани лимити држања активе и пасиве у свакој страниој валути. Највећи дио новчане активе држи се у EUR, а максималан износ који се може држати у другим конвертибилним валутама подложним промјенама тржишног курса не смије прелазити 50% укупног износа капитала и резерви Банке.

30.2. Тржишни ризик (наставак)

30.2.1. Девизни ризик (наставак)

Банка је имала слједећу девизну позицију на дан 31. децембра 2012. и 31. децембра 2011.

31. децембар 2012.

У хиљадама КМ	EUR	USD	Остале стране валуте	КМ	Укупно
Страна валута у готовини	133.117	21	57	-	133.195
Депозити код иностраних банака	2.331.445	2.876	193	-	2.334.514
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонд-у	-	-	4.525	-	4.525
Финансијска имовина расположива за продају	3.770.039	-	-	-	3.770.039
Монетарно злато	-	158.979	-	-	158.979
Улагања која се држе до доспијећа	107.317	-	-	-	107.317
Остала актива	6	-	-	10.914	10.920
Некретнине, опрема и нематеријална имовина	-	-	-	39.443	39.443
Остала улагања	10	-	-	27.803	27.813
Укупна актива	6.341.934	161.876	4.775	78.160	6.586.745
Готов новац у оптицају	-	-	-	2.747.512	2.747.512
Депозити банака	196	-	-	3.040.420	3.040.616
Депозити Владе и осталих депозитара	-	-	-	198.876	198.876
Резервисања за обавезе и трошкове	-	-	-	869	869
Остале обавезе	205	4	73	22.844	23.126
Уписани капитал	25.000	-	-	-	25.000
Генералне резерве (задржана добит)	-	-	-	493.518	493.518
Остале резерве	3.497	-	-	27.803	31.300
Резерве фер вриједности	32.500	-	-	(6.572)	25.928
Укупни капитал и резерве	60.997	-	-	514.749	575.746
Укупне обавезе, капитал и резерве	61.398	4	73	6.525.270	6.586.745
НЕТО ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА	6.280.536	161.872	4.702	(6.447.110)	-

30.2. Тржишни ризик (наставак)

30.2.1. Девизни ризик (наставак)

31. децембар 2011.

У хиљадама КМ	EUR	USD	Остале стране валуте	КМ	Укупно
Страна валута у готовини	93.522	21	65	-	93.608
Депозити код иностраних банака	4.384.876	529	182	-	4.385.587
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонд-у	-	-	1.116	-	1.116
Финансијска имовина расположива за продају	1.752.940	-	-	-	1.752.940
Монетарно злато	-	151.283	-	-	151.283
Улагања која се држе до доспијећа	39.021	-	-	-	39.021
Остала актива	1.856	15	1	3.484	5.356
Некретнине, опрема и нематеријална имовина	-	-	-	36.523	36.523
Остала улагања	10	-	-	27.803	27.813
Укупна актива	6.272.225	151.848	1.364	67.810	6.493.247
Готов новац у оптицају	-	-	-	2.645.056	2.645.056
Депозити банака	2.455	-	-	3.190.307	3.192.762
Депозити Владе и осталих депозитара	-	-	-	77.314	77.314
Резервисања за обавезе и трошкове	-	-	-	726	726
Остале обавезе	174	3	68	29.512	29.757
Уписани капитал	25.000	-	-	-	25.000
Генералне резерве (задржана добит)	-	-	-	479.864	479.864
Остале резерве	3.497	-	-	27.803	31.300
Резерве фер вриједности	13.520	-	-	(2.052)	11.468
Укупни капитал и резерве	42.017	-	-	505.615	547.632
Укупне обавезе, капитал и резерве	44.646	3	68	6.448.530	6.493.247
НЕТО ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА	6.227.579	151.845	1.296	(6.380.720)	-

30.2. Тржишни ризик (наставак)

30.2.1.1. Девизни ризик - Анализа осјетљивости

Банка није изложена ризику промјене курса EUR-а због аранжмана валутног одбора чиме је конвертибилна марка везана за EUR по курсу 1 EUR : 1,95583 KM.

У анализу осјетљивости су укључене монетарне ставке деноминирание у страниј валути на датуме биланса, те је посматрана промјена њихове вриједности на крају извјештајног периода која утиче на биланс успјеха и капитал, уз претпостављене промјене курса. Сљедећа табела приказује анализу основних валутних изложености Банке. Позитиван износ указује на повећање у билансу успјеха, односно повећање капитала уколико KM ослаби, односно ојача у односу на релевантну валуту.

2012.	USD	CHF	GBP	SDR	Остале
у 000 KM	+/- 3%	+/- 1%	+/- 2%	+/- 2%	+/- 2%
Утицај промјене курса на биланс успјеха	4.856/(4.856)	2/(2)	(1)/1	91/(91)	0/(0)

2011.	USD	CHF	GBP	SDR	Остале
у 000 KM	+/- 4%	+/- 6%	+/- 2%	+/- 3%	+/- 2%
Утицај промјене курса на биланс успјеха	6.074/(6.074)	12/(12)	(1)/1	33/(33)	0/(0)

2012.	USD	CHF	GBP	SDR	Остале
у 000 KM	+/- 3%	+/- 1%	+/- 2%	+/- 2%	+/- 2%
Утицај промјене курса на капитал	0/(0)	0/(0)	0/(0)	0/(0)	0/(0)

2011.	USD	CHF	GBP	SDR	Остале
у 000 KM	+/- 4%	+/- 6%	+/- 2%	+/- 3%	+/- 2%
Утицај промјене курса на капитал	0/(0)	0/(0)	0/(0)	0/(0)	0/(0)

30.2. Тржишни ризик (наставак)

30.2.2. Каматни ризик

Изложеност Банке тржишном ризику промјена у каматним стопама је концентрисана у инвестицијском портфолију. Пословање Банке је подложно ризику промјене каматних стопа утолико што каматносна имовина и обавезе доспијевају или се камата мијења у различитим периодима или у различитим износима.

Банка је изложена каматном ризику приликом инвестирања девизних резерви. Банка проводи пословну политику са циљем минимизирања каматног ризика. Инвестиције носе различите каматне стопе, зависно од периода инвестирања, уз максималан рок инвестирања од једне године за депозите и седам година за хартије од вриједности.

Сљедећа табела приказује изложеност Банке каматном ризику на крају године.

31. децембар 2012.

У хиљадама КМ	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Бескаматно	Укупно
Страна валута у готовини	-	-	-	-	133.195	133.195
Депозити код иностраних банака	2.295.376	39.117	-	-	21	2.334.514
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонд-у	4.525	-	-	-	-	4.525
Финансијска имовина расположива за продају	943.328	2.780.062	-	-	46.649	3.770.039
Монетарно злато	-	-	-	-	158.979	158.979
Улагања која се држе до доспијећа	-	106.025	-	-	1.292	107.317
Остала актива	37	108	424	399	9.952	10.920
Некретнине, опрема и нематеријална имовина	-	-	-	-	39.443	39.443
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупна актива	3.243.266	2.925.312	424	399	417.344	6.586.745
Готов новац у оптицају	-	-	-	-	2.747.512	2.747.512
Депозити банака	3.036.331	-	-	-	4.285	3.040.616
Депозити Владе и осталих депозитара	53.833	-	-	-	145.043	198.876
Резервисања за обавезе и трошкове	-	-	-	-	869	869
Остале обавезе	-	-	-	-	23.126	23.126
Уписани капитал	-	-	-	-	25.000	25.000
Генералне резерве (задржана добит)	-	-	-	-	493.518	493.518
Остале резерве	-	-	-	-	31.300	31.300
Резерве фер вриједности	-	-	-	-	25.928	25.928
Укупни капитал и резерве	-	-	-	-	575.746	575.746
Укупне обавезе, капитал и резерве	3.090.164	-	-	-	3.496.581	6.586.745
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	153.102	2.925.312	424	399	(3.079.237)	-

30.2. Тржишни ризик (наставак)

30.2.2. Каматни ризик (наставак)

31. децембар 2011.

У хиљадама КМ	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Бескаматно	Укупно
Страна валута у готовини	-	-	-	-	93.608	93.608
Депозити код иностраних банака	4.067.818	314.107	-	-	3.662	4.385.587
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонд-у	1.116	-	-	-	-	1.116
Финансијска имовина расположива за продају	515.508	1.209.198	-	-	28.234	1.752.940
Монетарно злато	-	-	-	-	151.283	151.283
Улагања која се држе до доспијећа	39.021	-	-	-	-	39.021
Остала актива	40	117	427	541	4.231	5.356
Некретнине, опрема и нематеријална имовина	-	-	-	-	36.523	36.523
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупна актива	4.623.503	1.523.422	427	541	345.354	6.493.247
Готов новац у оптицају	-	-	-	-	2.645.056	2.645.056
Депозити банака	3.185.660	-	-	-	7.102	3.192.762
Депозити Владе и осталих депозитара	12	-	-	-	77.302	77.314
Резервисања за обавезе и трошкове	-	-	-	-	726	726
Остале обавезе	-	-	-	-	29.757	29.757
Уписани капитал	-	-	-	-	25.000	25.000
Генералне резерве (задржана добит)	-	-	-	-	479.864	479.864
Остале резерве	-	-	-	-	31.300	31.300
Резерве фер вриједности	-	-	-	-	11.468	11.468
Укупни капитал и резерве	-	-	-	-	547.632	547.632
Укупне обавезе, капитал и резерве	3.185.672	-	-	-	3.307.575	6.493.247
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	1.437.831	1.523.422	427	541	(2.962.221)	-

30.2. Тржишни ризик (наставак)

30.2.2.1. Каматни ризик - Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости урађена је на основу изложености каматним стопама за финансијску имовину и финансијске обавезе на датум биланса и претпостављене промјене каматних стопа која се дешава на почетку финансијске године и задржава кроз извјештајни период.

Сљедећа табела представља анализу осјетљивости изложености Банке промјенама каматних стопа основних валута базирани на анализи осјетљивости у распону од +30/-5 bp (2011.: +50/-50 bp) у зависности од валуте (које представљају оцјену Банке о могућим промјенама каматних стопа). Позитиван износ показује повећање у билансу успјеха, односно повећање капитала, услед претпостављеног сценарија виших, односно нижих каматних стопа у односу на оне важеће на датуме извјештавања.

2012.	KM	EUR	SDR
у 000 KM	+20/-1 bp	+30/-5 bp	+20/-5 bp
Утицај ризика каматних стопа на биланс успјеха	(6.073)/304	(26.705)/4.491	9/(2)

2011.	KM	EUR	SDR
у 000 KM	+50/-20 bp	+50/-50 bp	+30/-10 bp
Утицај ризика каматних стопа на биланс успјеха	(15.928)/6.371	(7.890)/7.986	3/(1)

2012.	KM	EUR	SDR
у 000 KM	+20/-1 bp	+30/-5 bp	+20/-5 bp
Утицај ризика каматних стопа на капитал	0/0	(473)/80	0/0

2011.	KM	EUR	SDR
у 000 KM	+50/-20 bp	+50/-50 bp	+30/-10 bp
Утицај ризика каматних стопа на капитал	0/0	(143)/146	0/0

30.2. Тржишни ризик (наставак)

30.2.3. Ценовни ризик - Анализа осјетљивости

Банка је изложена ценовном ризику који произилази из инвестирања девизних резерви у монетарно злато. Монетарно злато је класификовано као финансијска имовина расположива за продају, те стога било каква промјена цијене злата утиче на капитал кроз резерву фер вриједности.

Сљедећа табела приказује анализу изложености Банке промјенама цијене злата базирану на стопама осјетљивости од +/- 5% (2011: +/- 10%) (представљајући будуће процјене вјероватних промјена у тржишној цијени злата). Позитиван број показује повећање капитала услед претпостављеног сценарија виших цијена злата у односу на важеће цијене да датум извјештавања.

У хиљадама КМ

	2012	2011
	+/- 5%	+/- 10%
Утицај ризика промјене цијена на капитал	7.949/(7.949)	15.128/(15.128)

30.3. Кредитни ризик

Кредитни ризик представља ризик настанка губитка за Банку уколико уговорна страна везано за финансијски инструмент не испуни своје уговорне обавезе и за Банку произилази из улагања у депозите у другим банкама и улагања у хартије од вриједности (улагања у девизне резерве). Управљање овом врстом ризика остварује се путем одабира уговорних страна високог кредитног рејтинга, ограничењем рока, контролисањем обима и динамике инвестирања. Кредитни рејтинзи се континуирано прате на дневној основи.

Други потенцијални извор ризика повезан је са ММФ-овим рачунима број 1 и број 2. На тим рачунима исказују се обавезе Босне и Херцеговине на основу чланства у ММФ-у и обавезе на основу кредитних аранжмана Босне и Херцеговине са ММФ-ом. У случају да надлежне институције Босне и Херцеговине не осигурају благовремено средства за измирење тих обавеза, то би могло створити обавезу за Банку и нарушити одредбе Закона о Централној банци Босне и Херцеговине.

Строго се придржавајући одредаба Меморандума о извршавању улоге фискалног агента Босне и Херцеговине према ММФ-у, Банка ствара услове за управљање наведеним ризиком. За случај да надлежне државне институције не осигурају средства за измирење обавеза, Банка има овлаштење да, у складу са Одлуком Управног вијећа Банке о начину осигурања средстава према ММФ-у, сва средства која се налазе на депозитним рачунима Босне и Херцеговине и подрачунима ентитета усмјери на рачун за измирење доспјелих обавеза.

За средства која су евидентирана у ванбилансној евиденцији, Банка није изложена кредитном ризику, јер сав ризик који евентуално може резултирати из основа пласмана тих средстава носе уговорно власници средстава (видјети Напомену 32).

30.3. Кредитни ризик (наставак)

30.3.1. Концентрација кредитног ризика

Банка је изложена кредитном ризику кроз улагања у депозите код иностраних банака, финансијску имовину расположиву за продају и улагања која се држе до доспијећа.

Максимална изложеност кредитном ризику прије колапсера или другог заложног средстава

Сљедећа табела приказује максималну изложеност банке кредитном ризику:

У хиљадама КМ	Максимална изложеност	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Изложеност биланса стања		
Депозити код иностраних банака	2.334.514	4.385.587
Финансијска имовина расположива за продају	3.770.039	1.752.940
Улагања која се држе до доспијећа	107.317	39.021
УКУПНО	6.211.870	6.177.548

Банка не држи колатерале и остала заложна средства у циљу покривања кредитног ризика, будући да Банка инвестира своја средства код партнера са највишим кредитним рејтингом.

На дан 31. децембра 2012. године Банка нема средстава која су доспјела, или им је умањена вриједност.

Концентрација кредитног ризика

Укупни депозити Банке код иностраних банака са стањем на дан 31. децембра 2012. године износе 2.334.514 хиљада КМ (2011.: 4.385.587 хиљада КМ). Највећи износ тих средстава инвестиран је у двије иностране банке (2011.: у двије иностране банке) са појединачном концентрацијом која прелази износ укупног капитала и резерви Банке.

Појединачна концентрација кредитног ризика која прелази износ укупног капитала и резерви Банке:

Рејтинг банке	31. децембар 2012.		Рејтинг банке	31. децембар 2011.	
	Износ депозита у 000 КМ	% у односу на укупне депозите		Износ депозита у 000 КМ	% у односу на укупне депозите
AAA	816.094	34,96	AAA	1.911.924	43,59
AAA	727.100	31,15	AAA	1.843.574	42,04

Највећа индивидуална изложеност ризику на дан 31. децембра 2012. године износила је 816.094 хиљаде КМ (2011.: 1.911.924 хиљаде КМ).

Концентрација према кредитном рејтингу

Депозити у иностраним банкама:

Рејтинг банке	31. децембар 2012.		31. децембар 2011.	
	у 000 КМ	%	у 000 КМ	%
AAA	1.741.627	74,60	4.036.325	92,04
A+	426.614	18,27	349.262	7,96
AA	166.273	7,12	-	-
УКУПНО	2.334.514	100,00	4.385.587	100,00

30.3. Кредитни ризик (наставак)

30.3.1. Концентрација кредитног ризика (наставак)

Финансијска имовина расположива за продају:

Рејтинг	31. децембар 2012.		31. децембар 2011.	
	у 000 КМ	%	у 000 КМ	%
AAA	2.840.078	75,33	1.752.940	100,00
A-	558.785	14,82	-	-
AA	371.176	9,85	-	-
УКУПНО	3.770.039	100,00	1.752.940	100,00

Улагања која се држе до доспијећа:

Рејтинг	31. децембар 2012.		31. децембар 2011.	
	у 000 КМ	%	у 000 КМ	%
AAA	107.317	100,00	39.021	100,00
УКУПНО	107.317	100,00	39.021	100,00

Географска концентрација

	31. децембар 2012.		31. децембар 2011.	
	у 000 КМ	%	у 000 КМ	%
<i>Француска</i>	1.706.916	27,48	2.479.374	40,14
<i>Њемачка</i>	1.358.813	21,87	899.987	14,57
<i>Холандија</i>	818.948	13,18	433.497	7,02
<i>Луксембург</i>	737.226	11,87	1.911.924	30,95
<i>Италија</i>	558.785	9,00	-	-
<i>Аустрија</i>	450.579	7,25	61.467	1,00
<i>Белгија</i>	371.176	5,98	-	-
<i>Финска</i>	206.576	3,33	40.760	0,64
<i>Швајцарска</i>	2.851	0,04	1.812	0,03
<i>Велика Британија</i>	-	-	348.727	5,65
УКУПНО	6.211.870	100,00	6.177.548	100,00

Географска концентрација кредитног ризика по појединој финансијској имовини дата је у Напоменама 5. 6 и 8 ових финансијских извјештаја.

31. Фер вриједности финансијске имовине и обавеза

Наредна табела приказује поређење књиговодствене вриједности и фер вриједности финансијске имовине и обавеза на 31. децембар 2012. и 2011. године.

У хиљадама КМ	Књиговодствена вриједност		Фер вриједност	
	2012.	2011.	2012.	2011.
Финансијска имовина				
Страна валута у готовини	133.195	93.608	133.195	93.608
Депозити код иностраних банака	2.334.514	4.385.587	2.334.514	4.385.587
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонд-у	4.525	1.116	4.525	1.116
Финансијска имовина расположива за продају	3.770.039	1.752.940	3.770.039	1.752.940
Монетарно злато	158.979	151.283	158.979	151.283
Улагања која се држе до доспијећа	107.317	39.021	108.032	39.111
Остала актива	1.882	1.901	1.882	1.901
Остала улагања	27.813	27.813	27.813	27.813
Укупно	6.538.264	6.453.269	6.538.979	6.453.359
Финансијске обавезе				
Готов новац у оптицају	2.747.512	2.645.056	2.747.512	2.645.056
Депозити банака	3.040.616	3.192.762	3.040.616	3.192.762
Депозити Владе и осталих депозитара	198.876	77.314	198.876	77.314
Остале обавезе	22.844	29.576	22.844	29.576
Укупно	6.009.848	5.944.708	6.009.848	5.944.708

Фер вриједност представља износ за који се нека имовина може замијенити или обавеза подмирити по тржишним условима. Финансијска имовина расположива за продају и монетарно злато исказани су по фер вриједности. Улагања која се држе до доспијећа исказана су по амортизованом трошку. Тржишна вриједност улагања која се држе до доспијећа приближно одговара њиховој књиговодственој вриједности с обзиром на кратак рок доспијећа.

Депозити од и код банака исказани су по амортизованом трошку који је приближан њиховој фер вриједности јер су ти депозити краткорочни пласмани по тржишним каматним стопама.

Остала улагања су призната по трошку стицања. Управа процјењује да је књиговодствена вриједност осталих улагања приближно једнака њиховој фер вриједности.

Банка мјери фер вриједност користећи слједећу хијерархију мјерења фер вриједности која одражава значајност инпута кориштених приликом мјерења фер вриједности.

- Ниво 1 – Котирана цијена на активном тржишту за идентичан инструмент.
- Ниво 2 – Технике вредновања засноване на уочљивим инпутима, било директно (тј. као цијене) или индиректно (тј. изведено из цијена). Ова категорија укључује инструменте вредноване помоћу котиране тржишне цијене на активним тржиштима за сличне инструменте; котиране цијене за идентичне или сличне инструменте на тржиштима која се сматрају мање активним; или друге технике вредновања код којих су сви значајни инпути директно или индиректно уочљиви из тржишних података.
- Ниво 3 – Технике вредновања које користе значајне инпуте који се не базирају на видљивим тржишним подацима. Ова категорија укључује све инструменте код којих технике вредновања укључују инпуте који се не базирају на уочљивим информацијама, те ове неуочљиве информације имају значајан утицај на вредновање инструмената.

31. Фер вриједности финансијске имовине и обавеза (наставак)

31. децембар 2012.

У хиљадама КМ	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска имовина расположива за продају	3.770.039	-	-	3.770.039
Монетарно злато	158.979	-	-	158.979
Укупно	3.929.018	-	-	3.929.018

31. децембар 2011.

У хиљадама КМ	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска имовина расположива за продају	1.752.940	-	-	1.752.940
Монетарно злато	151.283	-	-	151.283
Укупно	1.904.223	-	-	1.904.223

32. Ванбилансне ставке

Банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада Босне и Херцеговине и иностраних влада и финансијских организација. Како ови рачуни нису нити актива нити пасива Централне банке Босне и Херцеговине, они нису укључени у биланс стања Банке.

Такођер, ванбилансне ставке садрже девизне рачуне државних институција и агенција, као и комерцијалних банака, за које Банка дјелује као агент.

Ванбилансне ставке се састоје од:

У хиљадама КМ	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Хартије од вриједности и средства трећих лица која се држе код иностраних банака	387.650	371.934
Депозити USAID-а	19.872	19.612
Депозити нерезидената	19.872	19.612
Депозити Вијећа министара БиХ	108.670	127.452
Депозити Вијећа министара БиХ на основу сукцесије	360	2.763
Депозити Вијећа министара БиХ – сервисирање вањског дуга БиХ	5.051	5.152
Депозити Вијећа министара БиХ – буџет институција БиХ	84.583	107.003
Остали депозити Вијећа министара БиХ	18.676	12.534
Депозити осталих резидената	5.785	6.648
Депозити – Агенција за осигурање депозита	731	540
Депозити – Агенција за банкарство Федерације БиХ	4.077	4.068
Депозити – пензије из Немачке	-	318
Депозитни рачуни банака	977	1.722
Депозити резидената	114.455	134.100
Инвестиције везане за вриједносне папире - Агенција за осигурање депозита	253.323	218.222
Инвестиције резидената везане за хартије од вриједности	253.323	218.222
Обавезе за хартије од вриједности и средства трећих лица	387.650	371.934

32. Ванбилансне сјавке (на сјавак)

Камате и провизије на хартије од вриједности и средстава штећних лица

Депозити USAID-а

На основу Уговора о финансијској помоћи између Босне и Херцеговине и Сједињених Америчких Држава за финансирање реконструкције, отворени су посебни каматоносни рачуни при Bank of America. Банка за наведене рачуне не обрачунава камате и провизије.

Инвестиције резидената везане за хартије од вриједности

Банка је омогућила Агенцији за осигурање депозита Босне и Херцеговине да инвестира у хартије од вриједности отварајући рачуне (Cash и Custodian Account) који гласе на Банку и Агенцију за осигурање депозита Босне и Херцеговине. Све трансакције на овим рачунима одвијају се између Агенције за осигурање депозита Босне и Херцеговине и asset managera. Банка за наведене рачуне не обрачунава камате и провизије.

Чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у

Као депозитар за чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у, Централна банка Босне и Херцеговине држи ММФ-ове рачуне број 1 и 2 и осигурава услуге чувања хартија од вриједности БиХ који се издају за покриће чланства у ММФ-у и за реоткуп обавеза. Банка држи SDR-ове као дио своје функције управљања девизним резервама. Банка дјелује као фискални агент у име БиХ у њеним односима са ММФ-ом, али није одговорна за средства и обавезе везане уз чланство.

Консолидована позиција која слиједи приказује сажетак позиција Босне и Херцеговине код ММФ-а:

**Консолидована позиција чланства Босне и Херцеговине у ММФ-у
 на дан 31. децембра 2012. године**

(у 000 КМ)

Актива			
Квота		385.576	
Држање SDR-а		4.525	
Укупна актива		390.101	
Пасива			
ММФ-ов рачун бр. 1			969
ММФ-ов рачун бр. 2			33
Хартије од вриједности		1.334.947	
Рачуни плативих трошкова		1.524	
Алокација SDR-а		366.847	
Обрачуната камата на алокацију SDR-а		42	
Укупна пасива			1.704.362
Нето чланска позиција код ММФ-а			
Обавезе БиХ према ММФ-у које углавном настају из реоткупа и прилагођавања вриједности валуте		1.314.261	
Нето чланска позиција		1.314.261	
		1.704.362	1.704.362
Укупна консолидована позиција – актива и пасива		1.704.362	1.704.362
ММФ-ов рачун бр. 1		(969)	(969)
ММФ-ов рачун бр. 2		(33)	(33)
Укупна бруто позиција БиХ у ММФ-у – актива и пасива		1.703.360	1.703.360

32. Ванбилансне сјавке (напомена)

Држање SDR-а, обрачуната камата на држање SDR-а, MMФ-ов рачун бр. 1 и MMФ-ов рачун бр. 2 одражавају рачуне који се држе у билансу стања Банке.

За потребе Консолидоване позиције Босне и Херцеговине у MMФ-у, бруто позиција БиХ увећана је за MMФ-ове рачуне број 1 и 2.

**Консолидована позиција чланства Босне и Херцеговине у MMФ-у
 на дан 31. децембра 2011. године**

(у 000 KM)

Актива			
Квота		392.425	
Држање SDR-а		1.116	
Укупна актива		393.541	
Пасива			
MMФ-ов рачун бр. 1			986
MMФ-ов рачун бр. 2			34
Хартије од вриједности			1.176.185
Рачуни плативих трошкова			1.551
Алокација SDR-а			373.364
Обрачуната камата на алокацију SDR-а			114
Укупна пасива			1.552.234
Нето чланска позиција код MMФ-а			
Обавезе БиХ према MMФ-у које углавном настају из реоткупа и прилагођавања вриједности валуте		1.158.693	
Нето чланска позиција		1.158.693	
		1.552.234	1.552.234
Укупна консолидована позиција – актива и пасива			
MMФ-ов рачун бр. 1		1.552.234	1.552.234
MMФ-ов рачун бр. 2		(986)	(986)
		(34)	(34)
Укупна бруто позиција БиХ у MMФ-у – актива и пасива		1.551.214	1.551.214

33. Аранжман валушног одбора

Закон о Централној банци Босне и Херцеговине захтијева да укупан износ њене монетарне пасиве никада не буде већи од њених нето девизних резерви.

Детаљи поштовања тог правила су сљедећи:

У хиљадама KM	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Страна актива	6.508.569	6.423.555
Пасива према нерезидентима	1.156	1.062
Нето девизне резерве (страна актива минус пасива према нерезидентима)	6.507.413	6.422.493
Монетарна пасива	5.987.004	5.915.132
Нето страна актива (нето девизне резерве минус монетарна пасива)	520.409	507.361

Монетарну пасиву Банке по Закону о Централној банци Босне и Херцеговине чине готов новац у оптицају и домаћи депозити банака и других резидената.

34. **Домаћи плаћни систем и систем за поравнање**

У складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, Банка је одговорна за успостављање и одржавање домаћег платног система и система за поравнање. Од јануара 2001. године, Банка је оспособила за рад два система плаћања и поравнања у циљу обезбјеђења ефикасног поравнања домаћих међубанкарских трансакција: систем бруто поравнања у реалном времену („RTGS“) и жиро клиринг („GCS“).

Кредитни ризик

RTGS систем омогућава учесницима тј. Банци и лиценцираним комерцијалним банкама да врше појединачна и тренутна поравнања платних налога одобравајући и задужујући рачун за поравнање у домаћој валути отворен код Централне банке. Кроз GCS систем Банка обезбјеђује клиринг услуге које проистичу по основу извршавања платних налога по принципу мултилатералног клиринга.

Сваки учесник платних система је дужан да прије поравнања платних налога има обезбјеђена средства на рачуну за поравнање отвореном код Банке и мора задовољавати одређене техничке захтјеве.

У складу са улогом Банке како је дефинисано Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, Банка не смије на било који начин кредитирати учеснике RTGS и GCS система, као ни обезбјеђивати ликвидност у систему на било кој начин.

Оперативни ризик

У циљу минимизирања оперативног ризика унутар домаћег платног система и система за поравнање, издата су Оперативна правила за RTGS и GCS системе која одређују минималне стандарде сигурности за функционисање система.

Важећи сигурносни циљеви, политике и процедуре имају сврху да обезбједе сигурносне мјере и карактеристике. Компјутерски системи и мреже функционишу у складу са успостављеним циљевима и политикама. Сигурносни циљеви и политике се периодично прегледавају. Од сваког појединог учесника се такођер захтијева да посједује одређене сигурносне мјере и контроле за извршавања плаћања.

Банка је дефинисала следеће процедуре за поравнања у случају непредвиђених ситуација:

- **Планови и мјере за непредвиђене ситуације:** у случају прекида у редовном функционисању платног система и система за поравнање или неког другог непредвиђеног догађаја, Банка је дефинирала мјере за непредвиђене ситуације како би осигурала континуитет у функционисању поузданих, исправних и законитих платних трансакција у платном систему и систему за поравнање.
- **Резервне локације:** Банка је успоставила резервне локације које се састоје од примарне резервне локације и двије додатне резервне локације смјештене на различитим подручјима које су оспособљене за рад у непредвиђеним ситуацијама, чија се учинковитост и ефикасност периодично тестира.

Руководство Банке сматра да систем посједује довољан капацитет за одржавање поузданог оперативног рада чије функционисање никада до сада није било угрожено од његове имплементације.